אנב - אורחא
פון מארק

ווועטער:
קלאר און מילדער

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910. Published DAILY

דאס אידישע ווארט

THE GATEWAY OF THE WEST.

THE ISRAELITE PRESS

זון אויפגאנג — 6.07
זון אונטערגאנג — 6.58

די איינציגע אידישע צייטונג אין מערב קאנאדע עטאבלירט אין 1910 דערשיינט יעדן טאג

Vol. 20, No. 65. Winnipeg, Tues. April 1, 1930. Published daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג — דינסטאג ג' ניסן, תר"ץ.

באריכט פון א"י קאמיסיע פארעפנטלאכט

אנערקענט אז אראבער זיינען געווען די אנפאלער און ווארפט טייל פון שולד אויפן מופטי

סנעל גיט ארויס מינדערהייט באריכט

ארבעטער מיטגליד פון קאמיסיע ווארפט די שולד פאר די ראיאטן אויף דעם מופטי און די אראבישע פירער און באציט זיך סימפאטישער צו די ציוניסטישע שטרעבונגען.

זאגט אז ראיאטן זיינען ניט געווען געצילט קעגן בריטישער רעגירונג. — פארלאנגט קלארע בריטישע פאליטיק אין ארץ-ישראל און אנטשיידונג פון דער כותל-מערבי פראגע. — רעקאמענדירט אבער אויך שטרענגערע אימיגראציע געזעצן און זעצט אויס קעגן ציוניסטישער לאנד-פאליטיק, וואס האט אראפגעזעצט אראבער פון זייער באדן. — לוקס האנדלונגען ווערן באדויערט. — שולד פון אראבישער עקזעקוטיווע ניט פעסטגעשטעלט.

באריכט אנערקענט, אז אראבישע פויערים זיינען אראפגעזעצט געווארן פון לאנד, און אז דאס מוז אויף ווייטער אויסגעמידן ווערן

(ספעציעלע טעלעגראמעם צו "דאס אידישע ווארט" פון "איטא")

אז ער האט באנוצט די פארזיכקייט וואס איז נאר געווען מעגלאך אונטער די אומשטענדן.

דער באריכט באדויערט לוקס האנדלונג אין אפזאגן זיך פון באוואפענען די אידן און אין אנטוואפענען די ספעציעלע אידישע פאליציסטן, וואס איז געמיינט געווארן פאר'ן וואוילזיין פון דער פאלעסטינער באפעלקערונג.

"עס איז אונזער מיינונג, אז די רעגירונג האט לויט אירע בעסטע מעגלאכקייטן דערפילט איר שווערע אויפגאבע אנצוהאלטן נייטראליטעט און אומפארטייאישקייט אינ'ם קאמף צווישן צוויי פעלקער, וועמעס פירער האבן ארויסגעצייגט ווייניק פעאיקייטן פאר פשרות" — לויטעט דער באריכט.

אידישע אימיגראציע געווען נוצלאך פאר אראבער, — מוז בעסער קאנטראלירט ווערן

בנוגע אימיגראציע, אנערקענט דער באריכט, אז דער אידישער אונטערנעמונגסגייסט האט געבראכט גרויסע מאטעריעלע נוצן פאר פאלעסטינע, פון וועלכע די אראבישע באפעלקערונג האט אויך גענאסן.

"מיר דיינקען אבער, אז די ציוניסטישע פאדערונגען וועגן דער צוקונפטיקער אידישער איינוואנדערונג קיין פאלעסטינע זיינען געווען פון אזא כאראקטער, אז זיי האבן נעקאנט דערוועקן די מורא פון די אראבער, גלויבנדיק, אז זיי וועלן בארויבט ווערן פון דער געלעגנהייט צו מאכן א לעבן און וועלן פאליטיש באהערשט ווערן פון די אידן", — זאגט דער באריכט.

"עס זיינען דא אומבאשטרייטבארע באווייזן, אז די אידישע פירער האבן זיך דערוויטערט פון די פרינציפן אנגענומען פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע אין 1922, אז די אימיגראציע זאל אנגעפירט...

וואס עס ווערט דערמאנט אין ווייסן פאפיר פון 1922".

רעקאמענדאציעס וועגן דער לאנד פאליטיק

וועגן דער לאנד פאליטיק, רעקאמענדירט די קאמיסיע:

"א ווידטשאפטלאכע אויספארשונג פון עקספערטן זאל אונטערגענומען ווערן אויס צופארשן דאס לאנד און קולטיוויזאציע מעגלאכקייטן אין פאלעסטינע. ביז זי וועט ברייגען איר באריכט, זאל צוריקגעהאלטן ווערן איצטיקע טענדענץ פון באזייטיקן פויערים פונ'ם באדן".

וועגן דער כותל מערבי פראגע

בנוגע דער כותל מערבי פראגע, דערקלערט די קאמיסיע:

"מיר געפינען פאר נויטיק די באלדיקע באשטימונג פון א קאמיסיע, אונטער פונקט 14 פונ'ם מאנדאט, צו באשטימען וועגן די רעכט און פרעטענזיעס פון ביידע צדדים.

וועגן דער ציוניסטישער ארגאניזאציע

ריידנדיק וועגן די פונקציעס פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע, רעקאמענדירט דער באריכט:

"די רעגירונג מוז ווידער באשטעטיקן איר דערקלערונג געמאכט אין 1922, אז די ספעציעלע פאזיציע באשטימט לויט'ן מאנדאט פאר דער ציוניסטישער ארגאניזאציע, בארעכטיקט זי ניט אויף וועלכן ס'איז אופן צו באטייליקן זיך אין דער רעגירונג פון פאלעסטינע.

"מיר רעקאמענדירן צו מאכן קלאר די פינקטלאכע באדייטונג פון ארטיקל 4 פון דעם מאנדאט".

רעקאמענדירט גארניזאן פאר פאלעסטינע

איז קענן ציוניסטישער לאנד פאליטיק

טייל פון שולד געווארפן אויף גראנד-מופטי

שולד פון אראבישער עקזעקוטיווע ניט פעסטגעשטעלט; לוקס באדויערט פאר זיינע האנדלונגען

תלמוד-תורה פארשולדיקט אויף 40 טויזנט דאל; קאנפערענץ זוכט מיטלען צו פארבעסערן די לאגע

אידישע קאמוניסטן האבן נעדריקט דעקלאריטרט אויס מורא סען זאל זיי ניט חושד זיין אין "רעכטן אפנייג"

געזעלשאפטלאכער קאלענדאר

הינער תושב פלוצלונג געשטארבן

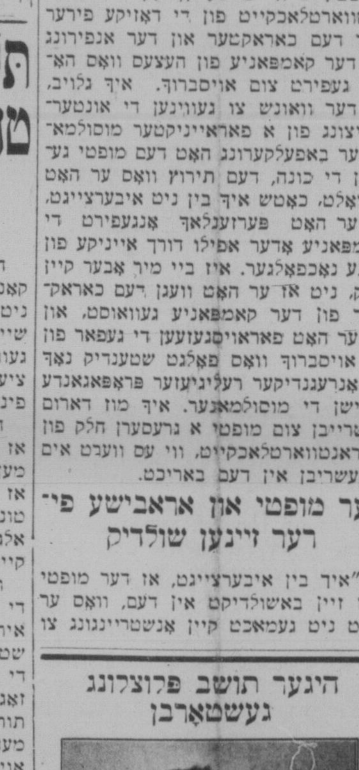

THE ISRAELITE PRESS
The only Jewish Newspaper of Western Canada.
אידישע ווארט
Office and Place of Business: New Israelite Press Bldg., 165 Selkirk Ave. East
Published daily except Saturday and Sunday.
ENTERED AS SECOND-CLASS MAIL MATTER AT OTTAWA
Subscription: $6.00 per year.
Est. 1910 Phones: 55 409—52 213
Winnipeg Manitoba

ווער עס נעמט זיך אן פאר דער באלפור דע-קלאראציע און פאר'ן מאנדאט

די ענגלישע ביילאגע פון דער פאלעסטינער אראבישער צייטונג "פא-לאשטין" פאדערט, אז וולאדימיר זשאבאטינסקי, וועלכער געפינט זיך איצט אין אויסלאנד, זאל ניט אריינגעלאזן ווערן צוריק קיין ארץ־ישראל. די צייטונג גיט אן גאנץ וואגיקע ארגומענטן פאר דעם: היות ווי זשאבאטינסקי פראפאגאנדירט דעם געדאנק פון א אידישער מלוכה אין ארץ־ישראל, וואס איז קעגן דער באלפור דעקלאראציע און קעגן דעם מאנדאט, און היות ווי זיין אנוועזנהייט אין לאנד קאן פירן צו דער שטערונג פונ'ם פרידן אין לאנד.

הייסט עס, אז דער "פאלאשטין" האלט, אז עס איז א פארברעכן צו פראפאגאנדירן קעגן דער באלפור דעקלאראציע און קעגן די באדינגונגען פונ'ם מאנדאט, און אז די צייטונג איז קעגן וועלכער ס'איז פראפאגאנדע, וואס קאן שטערן דעם פרידן אין ארץ־ישראל, שאפנדיק רייבונגען צווישן די פארשיידענע עלעמענטן פון דער באפעלקערונג.

איז דאס גאר א גרויסער פראגרעס מצד דער אראבישער צייטונג, וועלכע האט, צוזאמען מיט די אראבישע אפיציעלע פירער, ביז איצט באקעמפט אליין סיי די דעקלאראציע און סיי דעם מאנדאט, און וועלכע האט פיל מיטגעהאלפן אין דער אנטי־אידישער פראפאגאנדע, וואס האט געפירט צו בלוטיקע רעזולטאטן . . .

אויב אבער דער "פאלאשטין" איז שוין יא אזוי אייפערזיכטיק גע-ווארן פאר דער באלפור דעקלאראציע און פאר'ן מאנדאט, און זארגט זיך אזוי פאר דער רואיקייט און פרידן אין לאנד, מוז ער שוין גיין אביסל ווייטער און פאדערן אמווייניקסטנס די זעלבע באהאנדלונג וואס ער פארלאנגט פאר זשאבאטינסקין, אויך פאר דעם גראנד־מופטי און פאר די פירער פונ'ם מוסולמאנישן ראט און פון דער אראבישער עקזעקוטיווע, וואס פירן אן עד היום א דירעקטן קאמף קעגן דער באלפור דעקלאראציע און קעגן דעם מאנ-דאט, און רייצן אויף די אראבער קעגן די אידן, וואס קאן פירן צו "א שטע-רונג פון פרידן" זיכער ניט ווייניקער, ווי זשאבאטינסקיס פראפאגאנדע.

און אט זיינען א צאל פון יענע אראבישע פירער, איינשליסנדיק דעם גראנד־מופטי, איצט ארויסגעפארן קיין אויסלאנד מיט דער אראבישער דע-לעגאציע, און דער "פאלאשטין" וואלט, על־פי יושר, געדארפט פאדערן, אז מען זאל זיי אויך ניט אריינלאזן צוריק אין לאנד, צוליב די זעלבע טעמים וואס זשאבאטינסקין.

ווען דער "פאלאשטין" וועט ארויסשטעלן די זעלבע פאדערונגען אויך בנוגע די אראבישע פירער, וועלן מיר דאן אנהייבן גלייבן, אז ס'איז דא אב-יעקטיוויטעט און ערלאכקייט אויף דער וועלט. — אפילו צווישן די אפיציע-לע אראבישע ווארט־זאגער . . .

דער אגרא־דזשאינט און דער קאלינינדארפער אידישער ראיאן

דער אגרא־דזשאינט, וואס פארנעמט זיך מיט שטיצן די אידישע קא-לאניזאציע אין סאוועטן פארבאנד, איז זייער פארזיכטיק ניט צו אריינמישן זיך אויף וועלכן ס'איז אופן אין דער אינערלאכער פאליטיק פון סאוועט רוסלאנד, אדער אפילו אויף וועלכן ס'איז אופן קריטיקירן זי אין אויסלאנד, ווען זי גייט אפילו להיפוך צו זיינע פלענער. דאס איז ווי עס דארף זיין: דער אגרא־דזשאינט, כדי ער זאל קאנען אנגיין מיט זיין הילף ארבעט, מוז זיך צופאסן צו דער סאוועטישער פאליטיק, און ניט פאדערן די צופאסונג פון דער מלוכה פאליטיק צו זיינע פלענער, וואס וואלט געווען אן ארויסגעוואר-פענע ארבעט.

דער אגרא־דזשאינט האט דערפאר מקבל־באהבה געווען די קאלעק-טיוויזאציע פון די אידישע קאלאניעס וואס ער האט געשטיצט, און האט זיך געפרואווט צופאסן צו די נייע באדינגונגען, כאטש ער איז פון זיי גאנץ אויגנשיינלאך ניט געווען צופרידן. זיינע פארשטייער אין אמעריקע זיינען אפילו געווען פארזיכטיק ניט צו זאגן קיין איין שארף ווארט דעם ענין, וואס וואלט געקאנט אויסגעטייטשט ווערן ווי א קריטיק פון די סאוועטישע מעטאדן.

אבער דארטן, אויפ'ן ארט גופא, זיינען קאנטיק געווען רייבונגען, און זייער ערנסטע, — אזוי אז דער גרעדולדיקער אגרא־דזשאינט אפילו האט געמוזט אינגאנצן צוריקציען זיך פון דער הילף־ארבעט אינ'ם קאלינינדאר-פער ראיאן. און דאס אויך דערוויסן מיר זיך ניט פונ'ם אגרא־דזשאינט, נאר פונ'ם פירער פון די אידישע קאמוניסטן, מערעזשין, וועלכער באשרייבט די שווערע לאגע פון דעם ראיאן פאראורזאכט פון דער צוריקציאונג פונ'ם אגרא־דזשאינט און, בויגנדיק זיין געוויינלאכן שטאלץ און אן זיין געוויינלא-כער פראזעאלאגיע, בעט ער די ארגאניזאציע פארזוכן איר שטיצע, און פא-דערט אויף די אידישע קאמוניסטישע פירער פון קאלינינדארף אויסצומיידן די "מיספארשטענדענישן", וואס האבן פארטריבן דעם אגרא־דזשאינט פון קא-לינינדארפער קרייז.

זיכער דארפן די אידישע קאלאניסטן פון קאלינינדארפער קרייז ניט ליידן פאר די זינד פון די קאמוניסטישע פירער, וועלכע זיי האבן ניט בא-פולמעכטיקט צו האנדלען אין זייער נאמען. זיכער וואלט עס געווען א קא-טאסטראפע, ווען די גאנצע קאלאניזאציע ארבעט אין דעם ראיאן, וואס האט אפגעקאסט אזויפיל קרבנות, זאל איצט גיין צו גרונד איבער די ריי-בונגען צווישן די קאמוניסטן און די דזשאינט טוער.

מיר ווילן דערפאר האפן, אז דער וועג וועט געפונען ווערן, אז דער אגרא־דזשאינט זאל קאנען פארזעצן זיין ארבעט און ניט דערלאזן צום דרא-ענדיקן אונטערגאנג פון די אידישע קאלאניעס פון קאלינינדארפער ראיאן.

וויניק האפענונגען פאר דער פלאטן קאנפערענץ

וואס א טאג ווייטער, ווערט עס אלץ מער צווייפלהאפט, אויב די פלאטן־קאנפערענץ אין לאנדאן וועט דערגרייכן וועלכע ס'איז ממשות'דיקע רעזולטאטן. עס וואלט אפשר שוין געווען א געווינס, ווען זי ברענגט ניט קיין שאדן, פירנדיק צו א נייעם באוואפענונג געיעג.

אויסער די אנדערע שטערונגען, איז די הויפט שטערונג פאר דער קאנפערענץ פראנקרייכס עקשנות, וועלכע וויל בשום אופן ניט מוותר זיין קיין איינציקן טאן פון איר פלאטן ביי־פראגראם, — פונקט ווי זי האט פרי-ער ניט געוואלט פארקלענערן די ארמיי, מיט דער טענה, אז זי איז ארומ-גערינגלט מיט שונאים און מוז זיין גרייט צו פארטיידיקן זיך.

פראנקרייך וואלט יא געשניטן איר פלאטן פראגראם, ווען אנדערע מלוכות, אדער כאטש ענגלאנד אליין, זאלן איר גאראנטירן איר פארטיידי-קונג אין פאל פון אן אטאקע. אמעריקע איז אבער אבסאלוט קעגן וועלכע ס'איז אזעלכע גאראנטיעס, וואס קאנען זי פארפלאנטערן אין דער אייראַ-פייאישער פאליטיק. איצט ווערט געמעלדעט, אז די בריטישע רעגירונג האט זיך אויך קאטעגאריש אפגעזאגט פון דעם פלאן, וואס קאן זי פארוויקלען אין מלחמות, איבער דעם ארויסרוף פון וועלכע זי קאן ניט האבן קיין קאנטראל.

עס איז ניט ווארשיינלאך, אז פראנקרייך זאל גיין אויף וועלכע ס'איז הנחות אין דער היגזיכט. פון דער קאנפערענץ קאן דערפאר אפשר ארויסקו-מען בלויז א דריי־מאכטן אפמאך צווישן אמעריקע, ענגלאנד און יאפאן און פראנקרייך און איטאליע. פון אזא אפמאך וועט די זאך פון אנטוואפענונג זייער וויניק געווינען.

די פאראייניקטע קאלאניעס פון "שרון"

פון י. ל. וואלמאן (תל־אביב)

היינטיקן זונטאג איז אין דער קאלא-ניע רעננה פארגעקומען דער ערשטער "זבח משפחה" (משפחה־מאלצייט) וואס דארף דינען אלס אנהויב פון א גאנצער רייע אזעלכע מאלצייטן, וועלכע וועלן פארקומען אום יעדן ראש־חודש אין אן אנדער קאלאניע פון דער דרום'דיקן טייל "שרון".

די איינגנטלאכע משפחה באשטייט פון דעם "ועד" פון יעדער קאלאניע וואו עס ווערט געגעבן דער מאלצייט, ווי אויך די איינגעלאדענע געסט פון די אלע איבע-ריקע קאלאניעס פון דעם דרום'דיקן טייל "שרון". בסך הכל אנטהאלט דער דרום-דיקער טייל "שרון" ניין קאלאניעס, אדער ווי זיי רופן עס אן אויף העברייאיש "תשע נקודות" (ניין פונקטן) און דאס זיינען: מגדיאל, הרצליה, רעננה, כפר סבא, עין חי, רמתים, קרית שאול, עיר שלום און הדר. און אזוי ווי דער "זבח משפחה" וועט פארקומען אום יעדן ראש חודש־הייסט עס דאך אז אין מאל דורך ניין חדשים וועט יע-דער פון די ניין דרומ'דיקע שרון קאלאני-עס אויסקומען איינצואָרדענען ביי זיך דעם "משפחה־מאלצייט".

די דאזיקע ניין קאלאניעס ווערן אנגע-רופן מיט דעם נאמען "דרומ'דיקער שרון" כדי אפצוטיילן זיי פון תל־מאנד "מנורה" באדן, תל־רענן, און די אלע איבעריקע נייע ערטער וואס האלטן זיך איצט אין בויען אויף דעם צפון'דיקן טייל פון שרון, נעענטער שוין צו אונזערע קאלאניעס פון שומרון, ווי חעדערא, גן שמואל, בנימיה, און פיל אנדערע.

געעפנט די בארטונג האט דער פאר-שטייער פון רעננה, ה' בונים, און ער האט גלייך איבערגעגעבן די פארזיצער-שאפט דעם באקאנטן עסק'ן און גרינדער פון מגדיאל ה. יש. זשובאוויצקי. אויף דער טאג ארדענונג איז געשטאנען די פראגע פון דער אינערלאכער ארגאניזאציע; די פראגע פון געמיינזאמער "שמירה" און פארטיידיקונג אין פאל פון א נויט; די פראגע וועגן אויספארן די ענינים פון דער קאמוניקאציע (וועגן דעם גרויסן "כביש" [illegible]

ווען דאמאלט אויף אורלויב און זיין גע-הילף מר. קראסבי האט אים פארטראטן. מר. קראסבי האט דער דעלעגאציע געענט-פערט די באקאנטע תשובה, דאס "די רע-גירונג באהערשט די סיטואציע" . . .

ווען די דעלעגאציע איז אהיים געקומען איז באלד געגרינדעט געווארן א פארטיי-דיקונגס קאמיטעט. עס איז דורכגעפירט געווארן א שטילע מאביליזאציע פון אלע פעאיקע מאנסלייט פון אלע ניין פונקטן. יענע זיינען צעטיילט געווארן אין באזונ-דערע אפטיילונגען מיט עלטסטע, געווע-זענע מיליטער־לייט. עס זיינען צעטיילט געווארן פוס־גייער באזונדער און רייטער אפטיילונגען באזונדער. דער באוואוסטער שייך אבו קישאק האט צוגעזאגט נייטרא-ליטעט, דעם גלייכן איז מען געווען רואיק בנוגע די אראבער פון בירעדאש, מיט וועלכע זשוכאוויצקי האט נאך פאר־א־יארן געהאט געשאפן א שלום ברית. די מורא איז געווען נאר בלויז מצד קילקיליע. און דאריבער האט מען שבת־צו־נאכט אויסגע-גראבן אקאפעס אויפ'ן פראנט פון צפון, די פרויען מיט די קינדער פון אלע ניין קאלאניעס האט מען פארזאמלט קיין עין חי. דארטן איז געווען דער סאמע מיטל-פונקט פון דער פארטיידיקונג. און אפטיי-לונג וועלאסיפעט־לייט, איז געווען צע-ווארפן אין אלע ניין קאלאניעס אלס פאר-בינדונגס־לייט פון איין פונקט צום צווייטן און די מער געשיקטע פון זיי זיינען גע-שיקט געווארן אין אלע זייטן אלס פיקעטן אויספארשער . . .

אין יעדער קאלאניע איז געווען בא-שטימט איר פארטיידיקונגס פונקט, און ביי זיי איז געווען פארגעברייט אן אויי-טאבאס ווי אויך געשפאנטע פערד און וואגן, כדי אז מען זאל אין יעדער מינוט קאנען איבערוואַרפן די "קרעפטן" פון אלע פונקטן דארטן אהין וואו עס וועט פאר-קומען דער אנגריף. עס איז אויך פאר-געברייט געווארן אויף שנעל א מעדיצי-ניש־סאניטארע אפטיילונג מיט אלע נוי-טיקע באנדאזש מאטעריאלן. די גאנצע פארטיי-דיקונג האט זיך געפונען אונטער דער אויבערקאמאנדע פון דריי פערזאן, פון וועלכע צוויי זיינען געווען אמאליקע דריי-טשע קריגס־אפיצערן.

זונטאג פרי זיינען אנגעקומען מורא-דיקע ידיעות. מען האט דערהערט די גע-שיכטעס פון תלפיות, מוצא און חברון. פון תל כרם איז אנגעקומען א ידיעה וועגן א גרויסער אראבישער מאניפעסטאציע קעגן דער רעגירונג. ווידער איז אוועק א דעלעגאציע מיט ה' זשוכאוועצקי אין דער שפיץ צום גאווערנאר קיין יפו. ס'איז אבער דאמאלט שוין אוממעגלאך געווען אנצוקומען צו אים, און נאר בדרך נס איז געלונגען דעם שאפער זיך ארויסצובאקו-מען פון דעם צעווילדעוועטן אראבישן המון, און צו ראטעווען זיך מיט דער דע-לעגאציע, אנטלויפנדיק קיין תל־אביב. אין תל־אביב האבן מענשן געראטן זשו-כאוויצקין מיט זיינע חברים בעסער צו פארבלייבן אין תל־אביב, מחמת דעם וואס זייער וועג צוריק צום "שרון" איז אין דער גרעסטער סכנה. זיי האבן דערפון אפילו ניט געוואלט הערן, און מיט א שנעלקייט פון הונדערט קילאמעטער א שטונדע האט דער בראווער שאפער זיי צוריקגעשטעלט אויף זייער פלאץ.

ווען זיי זיינען אנגעקומען האבן זיי גע-טראפן דעם לאגער פולשטענדיק צוגע-גרייט צו דער פארטיידיקונג. פון תול-כרם און קילקיליע האט זיך אונטער דער השפעה פון מופטי'ס שלוחים געלאזט א צעווילדעוועטער אראבישער המון צו די אידישע שרון קאלאניעס פון א צוויי טויזנט באוואפנטע מענשן מיט לאנגע מעסער און דרענגער. די אידישע פארטיידיקער האבן מיט דער גרעסטער קאלטבלוטיקייט באגע-געגנט זייערע שונאים שטייענדיק אויף די פאסטענס. די שטימונג איז געווען אן ערנ-סטע אבער דאך האט קיינער ניט געפילט זיך נידערגעשלאגן. קיין איין פרוי האט ניט געוויינט. א גאנצע נאכט כמעט האט מען געווארט אויף דעם אנגריף. נאר ארום פינף פארטאג האבן די פיקעטן געמאלדן, אז פון מיט'ן וועג האט דער צעווילדעווע-טער המון זיך צוריקגעקערט צוריק. און ווען עס איז טאג געווארן האבן עטלאכע היימישע אראבער פון בירעדאש דערציילט דאס דער המון וואס האט געזאגט אנ-גרייפן האט אויפ'ן וועג באקומען א ידי-עה פון זיינע "נאענטע" דאס די אידישע ניין קאלאניעס פון שרון זיינען פאראיי-ניקט און זיינען געהעריק צוגעגרייט צו דער פארטיידיקונג און דאריבער האט זיך באלד דער עולם צוריקגעצויגן ווארום קיי-נער פון די דאזיקע "העלדן" האט ניט גע-וואלט גיין אויף א פלאץ וואו מען קאן פארלירן דאס לעבן . . .

עטלאכע ווערטער וועגן רעננה אליין. רעננה איז די קאלאניע פון דער געזעל-שאפט "אחוזה א'" אין ניו־יארק. איר באדן דארט באטרעפט איבער אכצן טוי-זענט דונאם. ביי היינטיקן טאג איז ערשט פארפלאנצט 1.500 דונאם פרדסים. די קאלאניע האלט אבער אין איין אנטוויקלען זיך. איצט האלטן זיי ביים עפענען אן אגרער באנק, וואס זאל באדינען מיט הלו-ואות דעם גאנצן שרון. אלס גרונד קאפי-טאל פאר דער באנק וועלן גיין קודם כל די פארדינטע געלדער וואס זיי האבן גע-מאכט אין ארץ־ישראל גופא, קויפנדיק באדן זייער ביליק און פארקויפנדיק אים צו די נייע חברים אויף מער טייערע פריי-זען. א חוץ דעם וועלן זיי אויך אויסצאלן אקציעס אויף נייע צוואנציק טויזנט פונט.

זיי האבן לעצטנס אפגעקויפט א גרויסן שטח אינ'ם צפונדיקן שרון, עטוואס ווייי-טער ארויף נאך תל־מאנד. דארטן טרעטן זיי צו צום גרינדן א נייע קאלאניע מיט'ן נאמען "תל־רענן". זיי האבן בדעה דארט איינצואָרדענען אין דער ערשטער רייע 15 ארבעטער פאמיליעס. יעדער וועט באקו-מען 15 דונאם צום פרייז פון 12 פונט פער דונאם שוין צוזאמען מיט וואסער אינסטאלאציע. דער ביטראג וועט צע-לייגט ווערן אויף אויסצוהאלטן במשך 20 יאר אן צינזן.

אויף די גרעניצן פון רעננה הענגען פלאקאטן, דאס שבת און יום טוב איז פארווערט צו פארן אדער רייטן דורך דער קאלאניע.

איך וויל נאך צוגעבן, אז דער "שרון" בכלל האט זיך שוין פארבונדן מיט רוטענ-בערגען וועגן עלעקטרישער קראפט צו לייכטן און צום באוואסערן די פרדסים און נאך ארום עטלאכע חדשים ארום וועט דאס רעאליזירט ווערן . . .

די אויספארשונגס ארבעט פון דער בוירד עקספעדיציע אין די זיד פאל געגנטן

פון א. גערבאַוואַי

איר שטודיום וועגן די וועטער צושטאנדן אין יענע געגנטן און אירע אויסמעסטונגען וועגן דער ווארימקייט פון דער זון וועלכע זיינען די פולקאמסטע וואס מיר האבן ביז איצט געהאט

— 3 —

האב איך שוין אין מיין פריערדיקן ארטיקל דערציילט וועגן די פאטאגראפי-שע רעקארדן וואס זיינען געמאכט געווא-רען פון די מאגנעטישע צושטענדע אין די זיד פאל געגנטן און וועגן די אויסמעס-טונגען פון די זעלבע מאגנעטישע צו-שטענדע אין יענע געגנטן וואס די בוירד עקספעדיציע האט געמאכט. די ארבעט איז אפשר איינע פון די וויכטיקסטע וואס די עקספעדיציע האט דורכגעפירט און טאקע דערפאר וועט זיין אינטערעסאנט צו וויסן אונטער וועלכע אומשטענדן די מענשן איז אויסגעקומען צו ארבעטן אום דורכצופירן די דאזיקע זייער וויכטיקע אויפגאבע.

איך צווייפל אויב אזא ארבעט איז נאך ווען עס איז דורכגעפירט געווארן אונ-טער ענלאכע אומשטענדן. מען דארף ניט פארגעסן אז די וויסנשאפטסלייט איז אויסגעקומען צו ארבעטן אונטער די שווערסטע וועטער באדינגונגען, און אין די גרעסטע פרעסט און קעלטן. א ליי-וונטן ביידל האבן זיי דארט אויפגע-שטעלט און אין דער ביידל האבן זיך גע-פונען אט יענע זייער דעליקאטע אינ-סטרומענטן מיט וועלכע זיי האבן גע-מאכט זייערע אויסמעסטונגען. אפט איז זיי אויסגעקומען צו ארבעטן אין א קעלט פון 37 גראד פארנהייט אונטער זירא און פאר א גאר לאנגער צייט איז די טעמפעראטור געווען דורכשניטלאך 20 גראד אונטער זירא.

די רעקארדן וועגן דעם זידלאכן ליכט זיינען אפשר די פאלקאמסטע און אקו-ראטסטע און זיינען אפשר דער וויכטיק-סטער טייל פון דער ארבעט פון וועגן די מאגנעטישע צושטענדע. דאס זידלאכע ליכט איז געווען און באאבאכטעט גע-ווארן אין נייניציק פראצענט פון די לוי-טערע נעכט און עס איז דארום אנגע-זאמלט געווארן איבערגענוג מאטעריאל צו באשטימען די כאראקטעריסטישע טי-פען, קאליר באוועגונגען, אינטענסיווי-טעט, ריכטונג און שנעלקייט. דאס, צו-זאמען מיט דער מאגנעטישער ראדיא שטודיום וועט זיך זיכער ארויסווייזן פון גאר גרויס וויכטיקייט פאר דער וויסנ-שאפט.

די עקספעדיציע האט זיך אויך פיל אפגעגעבן מיט שטודירן די ענדערונגען אין דער טעמפעראטור אין יענע געגנטן. זי פירט מיט זיך פארצייכענונגען וואס זיינען געמאכט געווארן פון אנפאנג ווינ-טער ביז יאנואר. זיי זיינען פולשטענדיק און אינטערעסאנט. די עקספעדיציע האט פארשווענדעט פיל צייט צו שטודירן די פלוצלומדיקע ענדערונגען וואס קומען פאר אויף דער אויבערפלאך פון אייז און שניי, ספעציעל אין מיטן זומער. זייערע באאבאכטונגען האבן זיך אבער ניט בא-גרענעצט בלויז אויף זומער, נאר זיי האבן געמאכט ענלאכע באאבאכטונגען אין די פארשידענע צייטן פון יאר. זיי האבן אויך ניט באגרענעצט באאבאכטונ-גען נאר אויף דער אויבערפלאך פון אייז און שניי, נאר האבן אויך אנגעפירט זייער שטודיום אין די העכערע ספערן פון דער לופט. זיי האבן זיך אפילו איינגעגראבן אין אייז און שניי, כדי אויסצוגעפינען אויף וויפיל די זון־שטראלן דרינגען דורך דאס אייז.

די עקספעדיציע האט זיך בכלל פיל אפגעגעבן מיט אויסמעסטן די מאס היץ וואס די זון שטעלט צו אין יענע געגנטן. די ארבעט איז דורכגעפירט געווארן אויף פארשידענע אופנים. צום ערשטן האט מען די מעסטונגען דורכגעפירט אזוי. מען האט אויף דעם שניי אוועקגעלייגט א שווארצע קעגנשטאנד — ווייל שווארצע קעגנשטאנדן שלאגן פון זיך ניט אפ די זון שטראלן, ווי עס איז דער פאל מיט ווייסע קעגנשטאנדן, נאר זאפן זיי אין זיך מער — און דאן באמערקט אויף ווי-פיל ער איז ארונטערגעזונקען אין א בא-שטימטער צייט. פון דעם האט מען גע-קאנט אויסרעכענען וויפיל ווארעמקייט עס איז צוגעשטעלט געווארן דעם קעגנ-שטאנד אום אז ער זאל קענען אזוי פיל און אזויפיל אראפזינקען אין דעם שניי.

דאן האבן זיך נאך די וויסנשאפטס-לייט באנוצט דארט מיט אזא גרויסן טער-מאמעטער, א טערמאמעטער וואס איז ספעציעל אזוי אינסולירט געווארן אז די קעלט פון דעם ארומיקן אייז און שניי זאל אויף אים קיין שום איינפלוס ניט אויסאיבן, און אז ער זאל אומגעשטערט קאנען מעסטן בלויז די היץ וואס קומט דירעקט פון דער זון. מען מוז אבער גע-דיינקען, אז דערפאר וואס דער דאזיקער טערמאמעטער איז אזוי אינסולירט גע-ווארן אז די ארומיקע קעלט וואס טראגט זיך שטענדיק פון דעם אייז און שניי, זאל אויף אים קיין שום איינפלוס ניט האבן, רעדזשיסטרירט ער דארום ניט די פאק-טישע טעמפעראטור אין דער געגנט אין וועלכער ער געפינט זיך, נאר ער כאפט בלויז אויף די זון שטראלן און רעדזשיס-טרירט די ווארימקייט וואס די זון שטעלט צו אין יענער געגנט.

אזוי צום ביישפיל האט דער דאזיקער טערמאמעטער דעם 28טן דעצעמבער רע-דזשיסטרירט 115 גראד איבער זירא פא-רענהייט. דאס איז אין פאר און פאר זיך א גוואלדיקע היץ, ניט נאר פון יענע געגנטן נאר אפילו פאר אונזערע געגנטן. דארף מען אבער פון דעם ניט ציען קיין שלוס אז דעם 28טן דעצעמבער האט זיך די בוירד עקספעדיציע געבאדן אין שווייס און זיך געפרעגלט פון היץ; ניין, צען מאל ניין, זיי איז דארט געווען גאנץ קאלט. אבער ניט דערפאר וואס די זון האט יענעם טאג ניט געווארעמט געגוג אין יענע געגנטן, נאר דערפאר וואס די ארומיקע אייז און שניי האט פון זיך ארויסגעגעבן אזויפיל קעלט וואס האט נייטראליזירט די צוגעשטעלטע ווא-רימקייט פון דער זון. איך האב שוין אמאל דערקלערט ווי אזוי דאס קומט פאר און איך וועל דארום דא מער ניט פארלירן קיין צייט וועגן דעם. איז כאטש די בוירד עקספעדיציע האט דאס ניט געפילט אויף אזוי פיל, כאטש פאר זיי איז אלע טעג אויסגעזען, גלייך — קאלט — האט דאך די זון יענעם טאג דארט צוגעשטעלט אזא גוואלדיק גרויסע מאס ווארימקייט ווי 115 גראד איבער זירא. דעם טערמאמע-טער איז דאס [illegible] פון פארצייכענונגען און אזוי איז אונזער וויסן פיל באריי-כערט געווארן בנוגע דעם וויפיל ווארימ-קייט די זון שטעלט צו צו די זיד פאל געגנטן.

איך האב אנגעכאפט די פארצייכענונג פון דעם 28טן דעצעמבער, ווייל דאס איז דערווייל די העכסטע מאס ווארימקייט וואס איז פארצייכנט געווארן אין יענע געגנטן. די פארצייכענונג יענעם טאג איז אבער ניט געווען קיין צופעליקע, נאר בלויז איינע פון א סך אזעלכע פארציי-כענונגען. די עקספעדיציע האט פאקטיש געמאכט א גרינדלאכע שטודיום וועגן די וועטער צושטענדע אין די זיד פאל גע-גנטן, און ווען זי וועט זיך צוריקקערן [illegible] ווען מיר זיך אפשר צום ערשטן מאל דער-וויסן פילע אינטערעסאנטע זאכן וועגן די וועטער צושטענדע און וועטער ענדע-רונגען און אפילו זייערע איינפלוסן אין יענע מקומות.

זיי האבן צום ביישפיל געמאסטן די טעמ-פעראטור ניט נאר אונטער פארשידענע צושטענדע און באדינגונגען, נאר אפילו אין פארשיידענע פלעצער. אזוי האבן זיי געמאסטן די טעמפעראטור אין אונטער-ערדישע, בעסער געזאגט אונטער אייזישע טונעלן, אין הייזלאך געמאכט פון שניי און אייז, און אפילו אויף געוויסע טיפ-קייטן פון שניי. זיי האבן אויסגעמאסטן די נעדריקייט פון דעם שניי אויף [illegible], און ווען אלע ציפערן וועלן צונויפ-געזאמלט ווערן, און די רעזולטאטן פון אלע עקספערימענטן וועלן באטראכט ווע-רען, וועלן מיר זיך ערשט קענען שאפן א באגריף וועגן די פארשיידענע איינפלו-סן אויף די וועטער צושטענדע אין יע-נע געגנטן. מיר וועלן זיך אויך דערוויסן אויף וויפיל שניי איז א קאנדאקטאר, אן איבערגעבער פון ווארימקייט און קעלט. ווייל די וויסנשאפטסלייט פון דער בוירד עקספעדיציע האבן זיך ניט באגרעניצט צו שטודירן בלויז וויפיל ווארימקייט די זון שטעלט צו אין יענע געגנטן, נאר זיי האבן זיך אויך פאראינטערעסירט מיט דער פראגע פון קעלט. די אפקילונג קרעפטן פון דער אטמאספערע דארט, זיי האבן זייערע שטודיום געמאכט אונטער פארשיידענע באדינגונגען און דערפאר איז דער שטודיום אן אלזייטיקער. זיי האבן אפילו אויסגעמאסטן די מאס שטויב וואס געפינט זיך אין דער דארטיקער לופט, און אינטערעסאנט איז, אז ווי זיי-נען געקומען צום שלוס דאס אין דער לופט אין די זיד פאל געגנטן געפינט זיך ארום העלפט שטויב ווי עס געפינט זיך אין דער לופט איבער דעם פאסיפישן אקעאן.

פון דעם טאג וואס די עקספעדיציע האט זיך גענומען דערנענטערן צו די זיד פאל געגנטן האט זי גענומען פירן א טעג-לאכן רעקארד וועגן די וועטער צושטענדע און די ענדערונגען וואס זיינען פארגעקו-מען. זייערע פארצייכענונגען זיינען בא-שטאנען פון באראמעטרישן דרוק, טעמ-פעראטור, פייכטקייט אין דער לופט, די ריכטונג פון ווינט און די שנעלקייט מיט וועלכער ער טראגט זיך, וואלקנדיקייט און דאס פאלן פון שניי אדער רעגן. זיי האבן געמאכט פארשיידענע פאר-צייכענונגען וועגן מיראזשן וואס זיי האבן געזען. זאל דער לעזער נאר ניט מאכן קיין טעות און דיינקען אז מירא-זשן זעט מען בלויז אין דעם היסן מדבר. אויך די קאלטע און אייז און שניי איינגעפארענע מדבר נארט דעם וואנדע-רער זייער אפט אפ מיט א מיראזש, מיט א זעאונג. אט די דאזיקע באאבאכטונגען און פארצייכענונגען זיינען געמאכט גע-ווארן יעדע שטונדע סיי בייטאג און סיי ביינאכט.

באאבאכטונגען אין דער לופט זיינען געמאכט געווארן דורך שלענג און באלא-נען. ארום 400 באלאן באאבאכטונגען זיינען געמאכט געווארן צו שטודירן די ריכטונג פון ווינט און די שנעלקייט מיט וועלכער ער טראגט זיך, פארשטייט זיך אז די דאזיקע באאבאכטונגען זיינען גע-מאכט געווארן אויף פארשידענע הויכ-קייטן אין דער לופט, אייניקע האבן דער-גרייכט אזוי הויך ווי 30,000 פוס.

עס איז גאר קיין צווייפל ניט אז נאכ-דעם ווי די אלע רעקארדן וועלן באוואוסט ווערן און זיי וועלן קלאסיפיצירט ווערן, וועלן מיר וויסן מער ווי ווען עס איז פרי-ער וועגן דער מעטעאראלאגיע פון אנט-ארקטיקא. ווייל די בוירד עקספעדיציע איז פאקטיש געווען צווישן די סאמע ערשטע אפצוגעבן זיך מיט א גרינדלאכן שטודיום די וועטער צושטענדע אין יענע גע-גנטן. אנדערע עקספעדיציעס אין יענע געגנטן האבן אויך געמאכט געוויסע בא-אבאכטונגען און שטודיומס, אבער קיינע פון זיי האט ניט אפגעגעבן אזוי פיל צייט און איז ניט געווען אזוי צוגעגרייט פאר א ריין וויסנשאפטלאכן שטודיום ווי דאס איז געווען דער פאל מיט דער איצטיקער בוירד עקספעדיציע. פון איר האפן מיר פיל, זייער פיל צו דערוויסן זיך, און ניט נאר וועגן די צושטענדע דארט גופא, וואס דאס אליין איז אויך זייער וויכטיק און אינטערעסאנט, נאר מיר דערווארטן נאך פיל מער צו דערוויסן זיך. מעגלאך אז דאס איז נאך ניט א פראגע פון מארגן, איבערמארגן, אדער אפילו איבעריאר, מעגלאך אז דאס וועט נאך נעמען א לאנ-גע צייט, אבער די דאזיקע עקספעדיציע האט אונז, האפן מיר, געבראכט א שריט נענטער.

פאר דער וויסנשאפט איז אינטערע-סאנט, און פאר דער וועלט איז וויכטיק צו וויסן וואס פאר אן איינפלוס די וועטער צושטענדע און די ענדערונגען אין די וועטער צושטענדע אויף דער אנטארק-טיקא איבן אויס אויף די אנדערע טיילן פון דער וועלט, ספעציעל אויף די טיילן וואס ליגן אמנאענטסטן צו איר, ווי זיד אמע-ריקע און אויסטראליע. און אט די דאזיקע זייער וויכטיקע אינפארמאציע, האפן מיר, וועט אונז די בוירד עקספעדיציע ליי-פערן. דאס איז איינגענטלאך געווען א טייל פון איר אויפגאבע אין יענע מקומות, און כאטש עס פעלן אונז איינצלהייטן, דאך פון דעם באגרענעצטן אפילו וואס איך האב געבראכט, איז צו זעען, אז די בוירד עקס-פעדיציע האט פארשטאנען איר אויפגא-בע און מען קאן אפילו מיט א געוויסער זיכערקייט זאגן, אז זי האט איר אויפגא-בע דערפילט. ווייל אירע באאבאכטונגען און שטודיום בנוגע די וועטער צושטענדע זיינען מעגלאכסט די פאלקאמענסטע און אלזייטיקסטע.

און ניט נאר בנוגע די דארטיקע ווע-טער צושטענדע, נאר אין אלע אירע פאר-שונגען איז די ארבעט געטאן געווארן פינקטלאך און מיט ערנסט. עס איז אומ-מעגלאך איצט, ווי איך האב שוין ניט איין מאל אונטערשטראכן, איידער די עקספע-דיציע איז צוריקגעקומען און האט פאר-עפנטלאכט די רעזולטאטן פון אירע אויס-פארשונגען, אפשאצן דעם גאנצן פארנעם פון דער אפגעטאנענער ארבעט און איר נוצלאכקייט פאר דער וויסנשאפט און פאר אונזער ברייטערער באקאנטשאפט מיט דער אייז איינגעפארענער אנ-טארקטיקא. פאראן פילע ארבעטן וואס האבן אפילו מער פאר דער עקספעדיציע אויס-געזען מינדערוויכטיק, און וועלכער זיי האבן אפילו אין זייערע קורצע באריכטן ניט געפונען פאר נויטיק עפעס צו דער-ציילן — זיי זיינען אבער געווען א טייל פון דעם אלגעמיינעם פלאן, און זיינען, פארשטייט זיך, געטאן געווארן. ווען זיי וועלן מיר זיך ערשט דערוויסן פיל שפע-טער, און ווער ווייסט פון וואס פאר א וויכטיקייט און אלגעמיינעם אינטערעס זיי וועלן זיך ארויסווייזן צו זיין.

דאס איז אין קורצן דער אלגעמיינער איבערבליק איבער דער פארשונג ארבעט פון דער בוירד עקספעדיציע אין די זיד פאל געגנטן, וואו זי האט פארבראכט העכ-ער א יאר צייט. אפילו פון דעם באגרע-ניצטן, ווייט ניט פולקאמענעם איבער-בליק וואס איך האב פרובירט איבערגעבן פאר די לעזער, איז צו זעען אז די בוירד עקספעדיציע האט ממש באוויזן וואונדער אויף יעדן געביט, און אז איר שווערע און ריזיקאלישע ארבעט איז געקרוינט געווא-רען מיט נאך א גרעסערן דערפאלג ווי אפילו די גרעסטע אפטימיסטן האבן זיך פארגעשטעלט. די וועלט בכלל, און די וויסנשאפטלאכע וועלט בפרט וועט נאך לאנג געדיינקען דער בוירד עקספעדיציע, וועלכע האבן געווידמעט א טייל פון זיי-ער לעבן, און אפט איינגעשטעלט זייערע לעבנס לשם וויסנשאפט, און מיר האפן אז זייער ארבעט וועט געהעריק אפגעשאצט ווערן.

אין שטראָם פון לעבן

שפּאַנענדער ראָמאַן פון דעם אידישן לעבן אין אַמעריקע

פון הה. ל. בן

(פאָרטזעצונג)

— העללאָ, דזשאו ! — האָט זי געזאָגט מיט א הייזעריקלאַכן קול.

אסתר האָט א קוק געטאָן אויף איר און האָט באַמערקט, אז זי איז אויפגערעגט, און אז די אויגן זיינען ביי איר פאַרוויינט.

—וואָס איז דער מער, שאַסקע ? — האָט זי זיך אָנגערופן — דו זעסט אויס עפּעס . . . וואו ביזטו געווען ?

שאַסקע האָט א שמייכל געטאָן.

— געווען אביסל צרות — האָט זי געענטפערט און געגומען ווישן די אויגען מיט א טיכל — א מאַמע פון דריי פּיצלאַך קינדער . . .

— זי איז אנטשווינגן געוואָרן און האָט געשלונגען די טרערן.

— וואָס א מאַמע פון דריי פּיצלאַך קינדער ? וואָס ווייסטו ?

— אויף פּאַרק פּלייס — האָט שאַסקע געבליפּעט און געוויישט זיך די אויגן — א יונגע נאָך . . . מרס. פּערלמוטער, בלוט און מילך . . . א פאַרגעניגן . . . א יונגע נאָך . . . בלוט און מילך . . . און פּלוצלונג ווערט זי קראַנק און שטאַרבט אוועק.

אסתר האָט זיך אָנגערופן פאַרטראַכט:

— משונע, האָט אָבער א הארץ פון גאָלד.

— יאָ, האָט ראַבינס אויך געזאָגט — א גוטע נשמה.

שאַסקע איז צוריק אריינגעקומען פון קיך און האָט אויסגערופן :

— פרעג ביי גאָט קיין קשיות ניט — האָט זי ווי גערעדט צו זיך אַליין — האָבן חתונה, האָבן קינדערלאַך, און דער־נאָך יונגערהייד אוועקגיין פון דער וועלט. איז דאָך שוין בעסער פאַר דער חתונה, וואָלטן דאָך יתומים,לאַך ניט געבליבן, אָדער גאָר אינגאַנצן ניט געבאָרן ווערן ! און זי איז אַרויסגעלאָפן פון הויז.

ראַבינס האָט א שמייכל געטאָן :

— די אַלטע קשיא.

און ראַן איז ענ מיטאַמאָל אריינגעקומען מיט שטראַלנדע אויגן.

— די דרעם איז ביוטיפול, מאַמע ! — האָט זי געזאָגט.

ראַבינס האָט זיך ווידער אָנגערופן :

— און דאָס איז דער אַלטער ענטפער: דאָס לעבן טראַכט ניט פון דעם, מען נייט זיך שיינע קליידער און מען פרייט זיך מיט זיי.

— יאָ — האָט אסתר פאַרטראַכט געזאָגט.

— ווען ווּאָס רעדט איר אזוי ערנסט ?

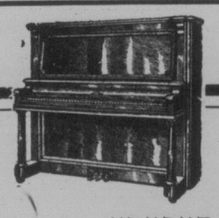

ווייסט דאָס העכערע פרייד פון באַזיצן א מייסאָן און ריש פּיאַנאָ

ס'איז דאָ א פּלאַץ אין יעדער היים און אפּאַרטמענט פאַר א מייסאָן און ריש אָדער הערני הערבערט פּיאַנאָ, פון אַן אויסוואַל פון פריזיז און סטיילס צוצוזאַמען יערנס פאַקעט בוך. לאָזט אונז אייך ווייזן די דאָזיקע העכערע אינסטרומענטן היינט.

געפרייט פון $485 און העכער

פאַרטרוילאַכע טערמינען אַראַנזשירט

WINNIPEG PIANO CO LTD

כרענטשעס אין סט. דזשיימס, טראַנסקאַנאַ, ברענדאָן, דאַפין און יאָרקטאָן

סאָן לייף אשורענס קאָמפּאַני

אָף קענעדאַ

1929

א ביכל אין וועלכן עס געפינט זיך דער באַריכט פון די דירעקטאָרן, די רעדע פון דעם פּרעזידענט ביים יערלאַכן מיטינג, און א פולער ליסט פון די סעקיוריטיס געהאַלטן פון דער קאָמפּאַני,

איז איצט צו באַקומען און מען קאָן עס קריגן וועגנדיק דיק זיך צו

Room 409, Head Office

Sun Life Assurance Company of Canada

Montreal

אייער ספּרינג קאָט ניי פאַר פּסח

נערייניקט—מיר זיינען די איינציקע אין שטאָט וואָס קאָנען אנבאָטן צו אייך דריי קלינינג אין וועלכער עס ווערט ניט גענוצט קיין "קאוסטיק סאָדאַ" און אַז אַלע אייערע זאַכן וואָס איר גיט אונז צו רייניקן זיינען פאַרזיכערט קעגן פייער און גנבה

ספּעשל פאַר היינטיקער וואָך

ספּרינג אָוועראָלס ---------- **$1.00**

דריי קלינד און געפרעסט

אַלע אַנדערע גאַרמענטס צו רעדוצירטע פּרייזן

עס איז בלויז צען טעג צו פּסח

מיר קאָנען רייניקן אייערע קליידער און קאַרפּעטס דורך די בעסטע מעטאָדן אין שטאָט.

טעלעפאָנירט אונז און אונזער דרייוער וועט צו אייך קומען

JAMES DYE WORKS LIMITED

PHONES: 37 176, 3 LINES — 201 117, 2 LINES

72 MARION ST., NORWOOD — SHERBROOKE & WOLSELEY

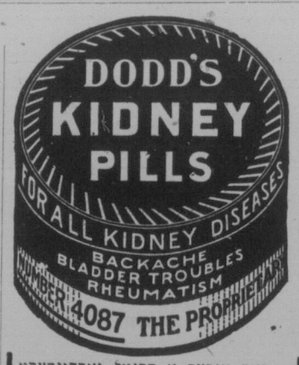

פאַר איבער א דריטל יאָרהונדערט זיינען דאָדס קידני פּילס אנערקענט געוואָרן ווי א רפואה פאַר רוקן־בעכע־ניש, רומאַטיזם, פּענבער טראַבלס און אַלע אַנדערע קראַנקהייטן פאַראורזאַכט פון פעלערהאַפטע נירן. צו באַקומען ביי אַלע דילערס פאַר 50 ס. א באַקס, אָדער 6 באַקסעס פאַר $2.50, אָדער דירעקט, ווען איר שיקט צו דעם פּרייז, פון

THE DODDS MEDICINE CO. LTD.
Toronto 2, Ont.

ראַבינס האָט געענטפערט :

— ווען א קליניקייט, ענ, ווען טויט . . .

זי האָט א טופּע געטאָן מיט'ן פוס :

— ווי וואַנסטו ? !

זי איז צוגעלאָפן צו אים, האָט אַרויפגעלייגט אירע ביידע הענט אים אויף די אקסלען און אים אריינגעקוקט טיף אין די אויגן.

— יו בעד־בעד באַי — האָט זי ווייטער גערעדט מיט א פאַרוואורף אין איר קול — ווי קאָנסטו גאָר טראַכטן פון דעם ! ? . . .

— איך טראַכט טאַקע ניט פון דעם, און א באַווייז —

ער האָט אַרויסגענומען פון וועסט קעשענע א קליין קעסטעלע מיט צוויי פינגער און האָט עס איר דערלאַנגט.

— וואָס איז דאָס ?

— עפן.

זי האָט עס געעפנט און האָט אַרויסגענומען א בריליאַנטענעם רינג.

דער פּנים האָט זיך ביי איר אָנגעצונדען. פון פרייד.

— האַ ביוטיפול ! — האָט זי אַרויסגעפליסטערט — א דאַנק !

— נו, פון וואָס טראַכט איך ? — האָט ער דאָן זיך אָנגערופן.

— מאַמע ! — האָט ענ אויסגעשריען — קוק אויף א רגע אחין.

אסתר, וועלכע האָט געקוקט אויף זיי מיט הרחבה, האָט גוטמוטיק געענטפערט:

— האָב ניט מורא, ענ, איך וועל אייך קיין עין־הרע ניט געבן. דו מעגסט...

ענ האָט זיך גליקלאַך צעלאַכט.

— זי פאַרשטייט וואָס איך מיין.

— זי האָט א קוש געטאָן ראַבינס'ן.

ראַבינס האָט זיך אָנגערופן :

— איר זעט טאַנטע ? אַלע ווייבער האָבן די איינענע קינדערשע נאַטור. ווי מעפיסטאָ זאָגט : זיי פרייען זיך אַלע מיט צאַצקעס.

ענ האָט אים אונטערבראָכן :

—שווייג דו, מיין מעפיסטאָ, דו ווייסט גאַנץ גוט, אז ניט מיט דעם רינג פריי איך זיך, נאָר . . .

— נאָר ? — האָט ראַבינס אונטערגעכאַפּט.

זי האָט שטיפעריש אים אַרויסגעשטעלט די צונג און זי האָט זיך גליקלאַך צעלאַכט.

דערנאָך האָט זי זיך פּלוצלונג אָנגערופן :

— האָסטו שוין געזעגן רוטי'ן ?

— יאָ.

— נו, ווי געפעלט זי דיר ?

— הייער.

— א ליב קינד, ניט אמת, דזשאו ?

— זייער א ליב קינד, דיינע א שוועסטער.

— וואו איז זי מאַמע ?

— אוועק שרייבן א בריוו. זי האָט עפּעס פאַרגעסן אין דעם אַטעל. ווי זאָגט יענער ? אז רוטי זאָל עפּעס ניט פאַרגעסען, ווער דען ?

ענ איז צוגעגאַנגען צו דער אריינגאַנגס טיר און האָט אָנגעהויבן צו רופן:

— רוטי, רוטי, קום אַרונטער !

— איך וועל זי אַרונטערשיקן — האָט אסתר געזאָגט — איך דאַרף סאַי ווי סאַי אַרויפגיין אויבן.

און זי איז אַרויפגעגאַנגען.

און באַלד האָט מען דערהערט רוטי'ס הילכיקן געזאַנג פון אויבן און איר געלאַף פון די טרעפּ. ענ איז געשטאַנען מיט'ן פּנים צו דער אריינגאַנגס טיר, דורך וועלכער רוטי האָט געדאַרפט אריינקומען און האָט געשמייכלט. ראַבינס האָט אויך מיט א שמייכל געקוקט אויף דער אריינגאַנגס טיר.

— ווי דו האָסט זי ליב ! — האָט ראַבינס זיך אָנגערופן.

— זייער ! — האָט ענ געענטפערט.

רוטי איז אריינגעלאָפן מיט א בריוו אין דער האַנט, אירע אויגן האָבן געפינקלט און די קליינע אויערן אונטער די סאַמעט שוואַרצע האָר האָבן געבריענט.

— ווער דאַרף מיר דאָ ? — האָט זי אויסגערופן, צוגעלייגט ביידע הענט צום האַרצן, אויפ'ן אָריענטאַלישן שטייגער, נידעריק זיך א נויג געטאָן און גערעדט ווייטער — וואָס פאַרלאַנגט מען פון דער שקלאַפין.

ענ האָט געענטפערט אז זי זאָל ניט זיין אַזוי משוגע.

רוטי האָט זיך דאַן אויסגעגלייכט, שטיפעריש א מאַך געטאָן צו איר מיט דער האַנט און זי האָט געזאָגט :

— דו פרעג דיין דזשאו'ען.

— וואָס זאָל איך אים פרעגן ?

— אויב איך בין משוגע.

ער האָט געענטפערט.

— איך האָב שוין איר פריער געזאָגט: זי אַליין איז ניט משוגע, אַן אַנדערן קאָן זי אָבער משוגע מאַכן.

ענ האָט א שמייכל געטאָן.

— דו הערסט רוטי ?

רוטי האָט ניט געענטפערט, זי האָט א מאַך געטאָן צו איר מיט דער האַנט און איז אַרויסגעלאָפן.

— איך קום באַלד צוריק. איך וויל נאָר דעם לעטער אַריינוואַרפן ! — האָט

נוצט די סטריט קאַרס און שפּאָרט

עס איז ניטאָ קיין אַנדער מעטאָדע פון פאָרן פון איין טייל שטאָט צו א צווייטער מיט דער זעלבער לייכטקייט, באַקוועמלאַכקייט און זיכערקייט, און אַזוי ביליק, ווי מיט דער סטריט קאַר.

שפּאָר טאָוף די סטריט קאַרס

Winnipeg Electric Company

זיך דאַן דערהערט איר קול פון דעם גאַנץ.

— א מערקווירדיק קינד — האָט ענ דערנאָך אַרויסגערעדט — שטענדיק פרייליך און גליקלאַך . . .

— יאָ, — האָט ראַבינס זיך אָנגערופן פון פאַרטראַכט — דו ווייסט אַן וואָס זי דערמאָנט מיך ?

— אַן וואָס ?

— איך האָב אַמאָל געזען אַן אילוסטראַציע צו א געדיכט, וואָס האָט באַזונגען די זוניקע יונגט און די העלע פרייד פון דעם נאָך ניט פאַרוואַלקענטן לעבן . . . .

ענ האָט א שמייכל געטאָן.

— איז זי ענלאַך צו יענער אילוסטראַציע ?

— יענע אילוסטראַציע איז ענלאַך צו איר — האָט ראַבינס געענטפערט.

(ווייטערעס קומט)

זעט די פייערונג פון ערשטן מאַי אין סאַוועטן רוסלאַנד

די באַלטיק אַמעריקע לייג סטימשיפּ ליטואַיניע" וועט אָפּשווימען פון ניו יאָרק דעם 17טן אַפּריל אויף א נידעריקן קאָסט עקסקורסיע רייזע קיין סאַוועטן רוסלאַנד.

דער קאָסט איז $200 איין וועג, און $270 אהין און צוריק, דריטער קלאַס פּלוס טעקס, וואָס רעכנט אריין פריע סאַוועטישע ווייזע, האָטעלן, מאַלצייטן, זעען די שטאָט און באַדיינונג פאַר 5 טעג צייט, ווי אויך דאָס טראַנספּעריזן פון האַנט־באַגאַזש צו און אין מאָסקווע, ריטורן אייזענבאַן ביליעטן צו דער גרעניץ און די מיטהילף פון דער רייזע ביורא פון דער סאַוועטן רעגירונג צו באַקומען דאָס רעכט צו פאַרבלייבן אין לאַנד פאַר א באַזוך.

פון ניו־יאָרק קיין מאָסקווע געדויערט די רייזע צוועלף טעג.

די יעניקע וואָס זיינען פאַראינטערעסירט צו זעען די פייערונגען פון ערשטן מאַי אין לענינגראַד און אין מאָסקווע און וואָס ווילן בכלל באַזוכן סאַוועטן רוסלאַנד קאָנען אויסנוצן די דאָזיקע גלענצענדע געלעגנהייט און זאָלן זיך באַלד ווענדן צו דער באַלטיק אַמעריקע לייג אין אין וויניפּעג, וואו זיי וועלן קריגן די פולע אינפאָרמאַציע וועגן דער אָנגעלעגנהייט.

———):-:(———

געזעלשאַפטלאַכער באַזיץ

(צוגעשיקט פון דער וויניפּעג עלעקטריק קאָמפּאַני).

אדרעסירנדיק א נעשאָנאַל יוטיליטי קאָנווענשאָן אין אַטלאַנטיק סיטי, האָט סער ערנסט דזשיי. פּ. בען, בט., דער־קלערט אז : "אייזדער א רייכטום אָדער פּראָפּערטי קאָן זיין אין באַזיץ מיט עס געמאַכט ווערן, און קיינער וועט ניט זאָגן אז די געזעלשאַפט קאָן עפּעס מאַכן."

דער אָנגעזעענער בריטישער פּאַבליציסט און עקאָנאָמיסט האָט דערקלערט, אז נעזעלשאַפטלאַכער באַזיץ האַנדלט ווי אַן אַנטמוטיקונג צו יענע ווערטפולע בירגער וועלכע זיינען פון דער נאַטור געגייגט צו מאַכן רייכטום, און דערמוטיקט די ניט־קאָמפּעטענט, די ניט־פעאיקע און די ווייניק פאַרשטענדלאַכע.

סער ערנסט האָט אויך אויסגעדריקט זיין מיינונג אז אויף א פאַרמעגן און אויף א פּראָפּערטי מוז מען אַכטונג געבן, פּרעזערווירן, אָנהאַלטן עס, און באַשיצן פון דעפּרישייאַשאָן, און ער האָט ווייטער דערקלערט, אז פאַר דעם וואוילזיין פון דער געזעלשאַפט און כדי צו דערהויבן דעם סטאַנדאַרט פון לעבן פון די מענשן, און כדי צו דערגרייכן די בעסטע עקאָנאָמישע צילן קאָן מען עס באַקומען בלויז דורך דעם פּרינציפּ פון פּריוואַט איינגנטום.

פלאָרס געלייגט מיט דעם מיט פינף און צוואַנציק יאָר צוריק ווערן נאָך אַלץ זיין שיין מיט פינף און צוואַנציק יאָר שפּעטער.

אין קוואַרטער־קאַט ווייסער אויק, פלייַן רויטער אויק, מייפּל אָדער בוירטש

16

סטעף פון נייער ווינניפּעג עלעקטריק סטאַר

מר. דזשיי. מ. שאַפּירא

מיס. פרענסיס גלאַדסטאָן

מר. דזש. ה. קלונער

די דאָזיקע אידישע פּערזאָנען שטעלן צוזאַמען דעם סטעף פון דער נייער געזעלן אויפ'ן קלעקטריק איינריכטונג סטאַר וואָס איז ערשט דערעפנט געוואָרן פון דער ווייניפּעג עלעקטריק קאָמפּאַני אין 511 סעלקירק עווענוי צו באַדיינען איר גרויסע און וואַקסנדיקע צאָל נאַרט ווייניפּעג קליענטן.

מר. שאַפּירא, וועלכער וועט זיין דער מענעדזשער פון דער נייער סטאַר איז דער זון פון אַן אַלטן אידישן חושב אין ווייניפּעג און ער איז גוט באַקאַנט צו די איינוואוינער פון דער נאַרט ענד.

מר. קלונער איז פריער געווען פאַר זיך אַליין אין בזנעס אויף מיין סט., און אויסער זיין גרויסער פּערזענלאַכער באַקאַנטשאַפט שטאַמט ער אויך פון א פאַמיליע פון אַלטע תושבים דאָ אין שטאָט. מר. קלונער וועט זיין דער סעלס־מאַן אין סטאַר.

מיס גלאַדסטאָן וועט זיין די קאַסירערין אין דעם נייעם ברענטש.

די נייע סטאַר געפינט זיך אין דעם גלאַדסטאָן און קאַר בילדינג אַרום פעלעם טעאַטער. דאָס איז איינע פון די סאַמע מאָדערנסטע נעז און עלעקטריק איינריכטונגס סטאָרס אין שטאָט וואו עס געפינט זיך א פּלעטשענדיקער סטאַק פון אַלצדינג אין דער ליין, וואָס מאַכט דאָס איינקויפן א סך באַקוועמלאַכער פאַר די נאַרט ווייניפּעגער פאַטראָניזערס פון דער קאָמפּאַני.

אומנוצלאַכע שמערצן

נעדיינקט אספּירין! ווייל עס איז במעט ניטאָ קיין סאַרט ווייטיק וואָס עס קאָן ניט באַפרייען, און באַפרייען שנעל.

די דאָזיקע טאַבלעטס גיבן ריכטיקע הילף, אז ניט וואָלטן מיליאָנען מענשן דאָס ניט פאַרטגעזעצט צו־נעמען. זיי זיינען ניט שעדלאַך, אז ניט וואָלטן דאָקטוירים זיי ניט צומשריבן.

זייט ניט קיין מאַרטיראַר צו אומזיסטע שמערצן. צו פאַרקיולונגען וואָס קאָנען לייכט אָפּגעשטעלט ווערן; ניוראַלגיע, נערוון־שמערצן; צו די דאָזיקע שמערצן באַזונדערס צו פרויען; אָדער וועלכע עס איז ליידן פאַר וועלכע אספּירין איז אַזא ווירקזאַמער קענגמיטל.

איר דאַרפט זיך ניט צוריקהאַלטן צו נעמען אספּירין. עס איז זיכער. שטענדיק דאָס זעלבע. עס ווירקט קיינמאָל ניט אויף דאָס האַרץ, נעברויכט עס אָפט ווען נויטיק; אָבער די אורזאַך פון יעדן וויטיק קאָן באַהאַנדלט ווערן פון א דאָקטאָר.

דאָס נעקסטע מאָל ווען א קאָפּווייטיק וועט אייך צווינגען צו שטיין אין דער היים—

אָדער וועלכער עס איז אַנדער שמערץ וועט אייך ניט דערלאָזן צו האַלטן אַן ענגיידזשמענט—

BAYER ASPIRIN
TRADE MARK REG.

ענגלישע רייכע לייט ציטערן פאַר פּיליפּ סנאָודענס נייעם בודזשעט

לאָנדאָן, מאַרט 31. — מיט דער פאַרענדיקונג פון די ביכער פאַר'ן פינאַנציעלען יאָר היינט, ווערט קלאָר, אז פיליפּ סנאָודען, פינאַנץ־מיניסטער אין מאַקדאָנאַלד'ס קאַבינעט, וועט דאַרפן פון ערגעץ דעקן א דעפיציט פון 75 מיליאָן דאָלאַר אין זיין בודזשעט פאַר דעם קומענדיקן יאָר.

ווארשיינלאַך וועט סנאָודען העכערן די שטייערן אויף די טאַבאַק, משקה און ביר פאַבריקן, און וועט איבערלאָזן די שוץ־טאַריפן אויף אוטאָמאָביל, זייד, גערס און זייד, צוליב איינקונפט צוועקן.

אַזונדערס ציטערן אָבער די זייער ריי־כע לייט, וועלכע דערוואַרטן א נייעם שטייער אויף גרויסע איינאַמעס, אויפ'ן אָרט פון דעם שטייער וואָס האָט אריינבראַכט 50 מיליאָן דאָלאַר א יאָר, וועלכן ווינסטאָן טשערטשיל האָט אין זיין צייט בטל געמאַכט. נייע שטייערן ווערן אויך דערוואַרטעט אויף גרויסע גיטער, וואָס באַצוועקן די צעפאַלונג פון גרויסע מאַנטקעס אויף קלענערע פאַרמס, און אויך א שטייער אויף וואַקסנדיקע לאַנד ווערט.

מאַקדאָנאַלדס רעגירונג דורכגעפאַלן אין אָפּשטימונג

לאָנדאָן, מאַרט 31. — מיט 183 שטימען צו 179 איז געשלאָגן געוואָרן א פאַרשלאָג פון דער רעגירונג בנוגע דער אָפּשאַפונג פון דער הויז־תקנה צו שלעסען די דיזענגען 11 אָוונט.

דער דורכפאַל פון דער רעגירונג איז אוא ניט־פּאָליטישער פראַגע ווערט ניט באַראַכט פאַר וויכטיק און וועט ניט פירן צו קיין פּאָליטישע פאָלגן.

———(::)———

4000 יאָריקע מומיע פון פּרוי אויסגעגראָבן אין עגיפּטן

פילאַדעלפיע, מאַרט 31. — די עקספּעדיציע פון'ם אוניווערסיטעט פון פענסילוויניא, וואָס מאַכט אויסגראָבונגען אין עגיפּטן, ווערט פון דאָרטן באַריכטעט האָט אנטדעקט אַרום מעדום, עגיפּטן, א מומיע פון א פרוי, וועלכע איז געלעגן אומגעשטערט אין קבר פאַר פיר טויזנט יאָר.

דער נאָמען פון דער פרוי איז געווען סאַט־ער־עם־האַט, זי איז געווען באַפּוצט מיט רייכע אַמולעטן און צירונג פון גרויסן ווערט. די אַלטע עגיפּטאַנער האָבן זיך אַזוי געוואָרנט פאַר זייערע טוי־טע, אז אונטער דער מומיע איז געווען באַהאַלטן א צונויפגעוויקלט שטיק לייוועגס 70 פוס לאַנג ביי 4½ פוס ברייט.

———(::)———

אַראַבישע דעלעגאַציע אָנגעקומען קיין לאָנדאָן

לאָנדאָן, מאַרט 31 (איטאַ). — די אַראַבישע דעלעגאַציע איז נעכטן אָנגעקומען קיין לאָנדאָן. זי איז באַגעגנט געוואָרן פון דער רעגירונג בנוגע דער אָפּשאַפונג פון דער הויז־תקנה צו שלעסען די דיזענגען 11 אָוונט.

דער דורכפאַל פון דער רעגירונג איז אוא ניט־פּאָליטישער פראַגע ווערט ניט באַראַכט פאַר וויכטיק און וועט ניט פירן צו קיין פּאָליטישע פאָלגן.

———(::)———

אומבאַוואַפנט מיידל פאַרטרייבט באַנדיט

קאַרפּ, אָנט. אפּריל 1. — קיין ווילסאָן, אַן אָפּיס מיידל אין דער הינער טעלעפאָן סטאַנציע האָט באַוויזן א בריה'שאַפט צו פאַרטרייבן א באַנדיט מיט אירע נעגל און צונג.

מען איז אָפּיס האָט ער איר דערלאַנגט מען איז אָפּיס האָט ער איר דערלאַנגט א קלאַפּ אין קאָפּ און ער האָט זיך געגומען צו אויסרייניקן דאָס ביסל מזומן אין קעסטל. ניט האָבנדיק קיין געווער מיט וואָס זיך צו פאַרטיידיקן, האָט מיס ווילסאָן אָנגעוועגדעט די געוויינלאַכע פרויען מיטלען צו פאַרטיידיקן זיך — אירע נעגל און די צונג. זי האָט זיך איינגעגראָבן מיט אירע נעגל אין דעם באַנדיטס פּנים און זי האָט אָפּגעלאָזט איר צונג פון שטריקל . . .

פּילדיק דעם ווייטיק פון איר נעגל און דערהערנדיק אירע קולות, האָט דער באַנדיט א וואָרף געטאָן דאָס קעסטל מיט דאָס געלט אויפ'ן דיל און ער האָט זיך אַל איילעניש אָפּגעטראָגן.

———(:-:)———

ריכטער לערנט זיך אויס פון עדות צו לאַטען שיך

לאָנדאָן, אפּריל 1. — אויסהערנדיק אין א געוויסן ענין עדות וועגן די מעטאַריכטער ראָולעט זיך אַליין פאַראינטערעסירט אין דער קונסט פון שוסטערייַ און ער האָט פאַר א לייענערער צי ט אויסגענוצט זיין פרייע צייט צו לערנען די דאָזיקע מלאכה.

איצט פאַרלאָזט דער ריכטער זיינע איינענע שיך און עקספּערטן שוסטער זאָגן אז זיין אַרבעט איז אויסגעצייכנט. דער ריכטער האָט נייגונגען צו א סך אַנדערע אַרבעטן.

פאַשיסטישע מיליץ וועט קריגן 300 טויזנט ביקסן דאָס יאָר

רוים, מאַרט 31. — די פאַשיסטישע מיליץ אין איטאַליע ווערט ביסלאַכווייז פאַרוואַנדלט אין א טייל פון דער רעגולער הערשט צווישן די אַרמיי אָפּיצערן און די אָפּיצערן פון דער מיליץ. די ערשטע קוקן זייער קרום אויף דעם, וואָס א סך פּראָסטע מאַלדאַטן וואָס האָבן געדינט אונטער זיי זיינען פלוצלונג פאַרוואַנדלט געוואָרן אין אָפּיצערן פון דער מיליץ, בלויז דערפאַר וואָס זיי האָבן זיך באַטייליקט אין דער רעוואָלוציע. דער רעגירונג האָט אויסגעצייכנט די אַלטע אָפּיצערן פון דער אַרמיי, און אַלע נויטיקע פאַר דעם מיטלען ווערן אָנגענומען.

עס ווערן, צווישן אַנדערע, אָנגענומען מיטלען צו באַזייטיקן די קנאה וואָס הערשט צווישן די אַרמיי אָפּיצערן און די אָפּיצערן פון דער מיליץ. די ערשטע קוקן זייער קרום אויף דעם, וואָס א סך פּראָסטע מאַלדאַטן וואָס האָבן געדינט אונטער זיי זיינען פלוצלונג פאַרוואַנדלט געוואָרן אין אָפּיצערן פון דער מיליץ, בלויז דערפאַר וואָס זיי האָבן זיך באַטייליקט אין דער רעוואָלוציע. דער רעגירונג האָט אויסגעצייכנט די אַלטע אָפּיצערן פון דער אַרמיי, און אַלע נויטיקע פאַר דעם מיטלען ווערן אָנגענומען.

אייער ספּרינג קאָט ניי פאַר פּסח

נערייניקט—מיר זיינען די איינציקע אין שטאָט וואָס קאָנען אנבאָטן צו אייך דריי קלינינג אין וועלכער עס ווערט ניט גענוצט קיין "קאוסטיק סאָדאַ" און אַז אַלע אייערע זאַכן וואָס איר גיט אונז צו רייניקן זיינען פאַרזיכערט קעגן פייער און גנבה

ספּעשל פאַר היינטיקער וואָך

ספּרינג אָוועראָלס ---------- **$1.00**

דריי קלינד און געפרעסט

אַלע אַנדערע גאַרמענטס צו רעדוצירטע פּרייזן

עס איז בלויז צען טעג צו פּסח

מיר קאָנען רייניקן אייערע קליידער און קאַרפּעטס דורך די בעסטע מעטאָדן אין שטאָט.

טעלעפאָנירט אונז און אונזער דרייוער וועט צו אייך קומען

JAMES DYE WORKS LIMITED

PHONES: 37 176, 3 LINES — 201 117, 2 LINES

72 MARION ST., NORWOOD — SHERBROOKE & WOLSELEY

90 מיטגלידער פון "השומר הצעיר" פארשיקט קיין סיביר

מאסקווע, אפר. 1 (איטא). 90 מענשן זיינען נעכטן פון דאנען פארשיקט געווארן קיין סיביר און מיטל־אזיע אויף דער קלאגע אז זיי באלאנגען צו די אומלעגאלע ארגאניזאציעס "השומר הצעיר" און פועלי ציון.

אנדערע 55 פערזאן וועלכע זיינען געווען פארדעכטיקט ווי מיטגלידער פון די אויבנדערמאנטע ארגאניזאציעס האבן זיך געמוזט אונטערשרייבן אז זיי וועלן ניט פארלאזן מאסקווע און אז זיי וועלן איבער רייסן זייערע פארבינדונגען מיט'ן החלוץ און ענלאכע ארגאניזאציעס. צווישן די פארשיקטע געפינען זיך מ. בעלפער, יצחק קאצענעלסאן, אברהם רייזמאן, טייבל ווישנעווסקאיא און ב. לעוויטים.

איבער 120 טויזנט קינדער לערנען אין סאוועטישע שולן

מאסקווע, אפר. 1 (איטא).— היינט איז אנאנסירט געווארן אז אין 813 אידישע שולן אין רוסלאנד לערנען 121,117 קינדער. אין 1926 זיינען אין רוסלאנד געווען 509 אידישע שולן מיט 70,482 קינדער. לויט דעם חשבון זיינען די אידישע שולן אין סאוועטן רוסלאנד אין פארלויף פון די לעצטע דריי יאר געוואקסן אויף 60 פראצענט.

לויט די טעריטאריעס זיינען די שולן פארשפרייט ווי פאלגט: 517 שולן געפינען זיך אין אוקראינע מיט 85,968 קינדער; 210 שולן אין ווייס־רוסלאנד מיט 28,595 קינדער און אין צענטראל רוסלאנד געפינען זיך 86 אידישע שולן מיט 6,604 קינדער. בלויז צוואנציק פראצענט פון די אידישע קינדער אין אוקראינע געפינען זיך איצט אויסער די אידישע שולן; 28 פראצענט אין ווייס־רוסלאנד און צוועלף פראצענט אין צענטראל רוסלאנד.

אנטדעקט קבר פון פרעהס פריזירער

פון קאירא מעלדעט מען אז ניט ווייט פון גרויסן ספינקס האבן די עגיפטישע ארכעאלאגן אנטדעקט דעם גרעסטן קבר פון די אמאליקע פרעה'ס. לויט די הערא־גליפן־שריפטן, וואס מען האט אין קבר געפונען, זאל דאס זיין דער קבר פו רא קווערא, דעם כהן פון דער געטין געקהער. דארטן זיינען פאראן 80 קליינע הייכן און 30 זייטיקע קעמערלאך.

די מומיע פון רא קווערא האט מען נאך אין קבר ניט געפונען, דאקעגן האט מען דארטן אנטדעקט צוויי ביוסטן זיינע: די אויפשריפטן ווייזן, אז רא קווערא איז געווען פרעה'ס פריזירער, אזא בכבוד'יקן אמט פלעגט פארנעמען בלויז איינער פון די פריסטער.

חוץ דעם האט מען געפונען צוויי ראזיר מעסערס פון שטיין, עטלאכע גאלדענע האלזבענדער, אויסגעזיצטע מיט טייערע שטיינער.

THE TRADERS TRUST COMPANY

אפיציעלע אסיינים, עקזעקיוטארס, אדמיניסטראטארס, פינאנציעלע אגענטן

4טער פלאר, יוניאן טראסט בילדינג — טעלעפאן 26 892

טען/טעסט האלט אייער היים אין א באקוועמלאכער לעבנס טעמפעראטור, זומער און ווינטער. מאכט גרויסע איינשפארונגען אין באהייצונג בילס. אייער ארכיטעקט, קאנטראקטאר אדער נאענטסטער טען/טעסט אינסולייישאן פארטרעטער וועט אייך געבן פולשטענדיקע אינפארמאציע.

INTERNATIONAL FIBRE BOARD LIMITED
1111 Beaver Hall Hill — Montreal, Que.

וועסטערן דיסטריביוטארס
THE T. R. DUNN LUMBER CO. LIMITED
Winnipeg, Man.

כדי צו באדינען אייך נאך בעסער

וועט מיטוואך דעם 2טן אפריל, 1930, דערעפנט ווערן

א נייער סינגער שאפ

אין דעם נייעם סינגער בילדינג

424 פארטעדזש עוועניו

מיר לאדן אייך העפלאכסט איין צו באזוכן אונז און באטראכטן אונזער נייע היים, און צו אויסנוצן אונזערע באדינונגען פאר אלע פראבלעמען בנוגע ניי מאשינען אדער געניי.

א פולשטענדיקע ליין פון די נייע ס י נ ג ע ר ע ל ע ק ט ר י ק ניי מאשינען איצט אויף דער אויסשטעלונג

לערנט זיך פערזענלאכער דערפארונג ווי בעסער זיי זיינען פון יעדער מאשין וואס איר האט ווען גענוצט. א דעמאנסטריישאן וועט מיט צופרידנהייט געגעבן ווערן אין אייער היים בײ אפאינטמענט אדער אין שאפ — אן פארפליכטונגען פון אייער זייט

היים גענייי קורס

פאר די יעניקע וועלכע זיינען פאראינטערעסירט צו לערנען דעם פולן פארגעניגן פון נייען אין דער היים וואס לערנט אלץ וואס איז נויטיק צו וויסן כדי צו קאנען מאכן אייערע אייגענע דרעסעס אויף א פאסנדן אופן. מיר וועלן זיין צופרידן צו דערקלערן דעם דאזיקן קורס אין אלע דעטאלן ווען איר וועט אונז באזוכן

סופליים — ריפעירס — העפלאכע עקספערט באדינונג — מאשינען צו רענטן — זייער פיינע העמסטיטשינג

SINGER SEWING MACHINE CO.
INCORPORATED
424 Portage Ave. — Phone 87 282

אנדערע באקוועמע לאקיישאנס פון סינגער שאפס אין וויניפעג

306 MAIN STREET — 218 KELVIN ST. ELMWOOD — 300 NOTRE DAME AVE.

עס וועט זיך אייך באצאלן צו אדווערטייזן אין "דאס אידישע ווארט"

סנעל־גיט ארויס מינדערהייט באריכט

(שלוס פון זייט 1)

אנגעמען שריט צו באזעצן אזעלכע אויף לאנד, אויף די הצאות פון דער רעגירונג.

פאראנטווארטלאכקייט פון דער פרעסע

"אום צו אפשטעלן אדער קאנטראלירן העצעס דורך דער פרעסע, קאנען פירן צו אומרועס, זאל די פאלעסטינער רעגירונג באטראכטן די ראטזאמקייט פון די מאסן אומלעגאל די באשטימונג פון "שטרויענע" פאראנטווארטלאכע רעדאקטארן, — וועלכע ליידן, אויב נויטיק, פאר דער טאקטלאזיקייט פון די הויפט רעדאקטארן, וועלכע זיינען באמת פאראנטווארטלאך פאר דער לייטונג פון דער ציימונג.

עפנטלאכע זיכערקייט

"איך גלויב, אז די פאלעסטינער רעגירונג דארף זיך שטעלן די אויפגאבע צו באזארגן, אז די פאראנטווארטלאכקייט פאר אויפהאלטן ארדנונג אין צייט פון שלום זאל בלייבן אין די הענט פון דער פאליציי וואס זאל זיין רעקרוטירט פון לאקאלע מענשן. אז די רעגירונג זאל אויספארשן די מעגלאכקייט צו פארבעסערן די באלוינונג און די אויסזיכטן פאר א פאלעסטינער פאליציי מאכט, אזוי אז מען זאל קאנען צוציען א בעסערן קלאס מענשן, סיי אראבער, סיי אידן.

"איך בין איבערצייגט, אז ווען מען זאל פארבעסערן די באדינגונגען פאר לאקאלן דינסט, וואלט די פאלעסטינער פאליציי געקאנט ווערן א לאיאלע געטרייע רעגירונגס אנגעשטעלטע, אזעלכע וואס מען זאל זיך קאנען אויף זיי פארלאזן אפילו אין אומשטענדן וואס פאדערן זיי זאלן ארויסטרעטן קעגן זייערע אייגענע רעליגיעזע גענאסן. אזא נאציאנאלע פאליציי מאכט וואלט געקאנט דינען צו פארבעסערן די באציאונגען צווישן די פארשידענע ראסן.

א קלארע דעפינירונג פון פאליסי

"איך בין אינגאנצן איינשטימיק מיט דעם, אז די רעגירונג זאל באטראכטן די ראטזאמקייט פון ארויסלאזן וואס שנעלער א קלארע דערקלערונג וועגן דער פאליסי וואס זי וויל מען זאל נאכפאלגן אין פאלעסטינע, און זי זאל קלאר מאכן אז זי איז אנטשלאסן צו דורכפירן די דאזיקע פאליסי בוכשטעבלאך און אנווענדן אלע מעגלאכע מיטלען דערצו. איך וואלט זיך גענומען די פרייהייט צו רעקאמענדירן, אז די דאזיקע דערקלערונג זאל אונטערשטרייכן / דעם אינטערנאציאנאלן חוב וואס ליגט אויף דער רעגירונג צו דערפילן די פליכטן וואס זיינען אונטערגענומען געווארן דורך דעם מאנדאט איבער פאלעסטינע."

—(::)—

קאמוניסטן וואס האבן פארטיידיקט אידן אין א"י ווערן אויסגעשלאסן

ירושלים, אפר. 1 (איטא).— דער "דאר היום" באריכטעט, אז דער "קאמינטערן" האט באשלאסן איבערצובייטן דעם צוזאמענשטעל פון דער קאמוניסטישע פארטיי אין ארץ־ישראל, מיט'ן צוועק צו פארגרעסערן די אראבישע מיטגלידערשאפט און פארקלענערן די אידישע. מיט דעם צוועק וועלן פון דער פארטיי אויסגעשלאסן ווערן די אידישע מיטגלידער, וועלכע האבן זיך באטייליקט אין דער אידישער זעלבסטשוץ בעת די ראיאטן.

גלייכצייטיק ווערן די אגענטן פון "קאמינטערן" אין פאלעסטינע פארשטארקט.

—(::)—

טערקישע פרויען קריגן פולע וואל־רעכט

סטאמבול, טערקיי אפריל 1. — עס קלינגט אביסל אומגלויבלאך, ווייל היינט איז דער טראדיציאנעלער טאג פון ליגן זאגן, אבער אן אפיציעלער באריכט לויטעט אז עס איז דא דורכגעפירט געווארן א געזעץ וואס גיט פרויען דאס רעכט צו שטימען אין מוניציפאלע וואלן ווי אויך דאס רעכט פאר פרויען צו פארנעמען פארשידענע עמטער אין מוניציפאליטעטן. אויב די דאזיקע נייעס האט באמת ניט צוטאן מיט דעם ערשטן אפריל, איז עס א דערפרייענדער געזעץ פאר דער רעכטלאזער פארשלייערטער פרוי פון טערקיי.

מצה! ☞ ☜ מצה!

ד. טולטשינסקי

465 פריטשארד עווע. טעלעפאן 54 336. איך בין מודיע אלע קאנטרי אידן, סטארקיפערס, פעדלערס, אז זיי קריגן ביי מיר אלע מינים מצות צו האלסייל פרייזן. ווי אלע יאר וועל איך אויך היינטיקס יאר צופרידנשטעלן אויף דעם בעסטן אופן. ריטייל פאר וויניפעג.

מיט 30 פונט מצה גיב איך איין פונט פאטיטא מעל פ ר י י!

D. TOOLCHINSKY
465 Pritchard Ave. Winnipeg

ארץ־ישראל מצות

יעדער באקס גאראנטירט

פולע וואג און קוואליטעט

אין גוט פארפאקטע באקסעס איינגעוויקלט אין וואקס פאפיר

ערשט אנגעקומען אין קאנאדע

10 סענט א פונט

אויך מצה מעל 10 סענט

Buckwalds Bakery

119 SALTER ST. PH. 55 708

מצה סטאר אין

597 SELKIRK AVE. PH. 52 850

אויך ביי אלע דילערס

א גרוס פון סאוועט רוסלאנד

פרץ שול באר א. א.

ביים

קבלת פנים

פון

פרץ הירשביין

זונטאג דעם 6טן אפריל

8.30 אוונט. אין

פעלעס טעאטער

צוויי לעקציעס

דינסטאג און מיטוואך דעם 8טן און 9טן אפריל

8.30 אוונט

אויפזיכט: קולטור געזעלשאפט

די ווערטן אנגעבאטן אין

דיימאנדס און בוירקס

קאנען ניט איבערטראפן ווערן

Henry Birks & Sons, Ltd.

אין צייט פאר פסח

אונזער

יערלאכן קוירטן ספעשל

גייט אן היינטיקע וואך ביז דעם 10טן אפריל

פרעגט אונזער דרייווער פאר איינצעלהייטן.

PEERLESS LAUNDRY

22 818 טעלעפאנירט

"אומפארגלייכבאר אין פעאיקייט און אויפפאסונג"

הערט אונזער ראדיא קאנצערט פון סי. קיי. ווײ. יעדן מיטוואך 8.30 אוונט

סעם שאר

פון דער

שאר קענדי קאמפאני

אנאנסירט

צו אלע אידישע סטארקיפערס פון וויניפעג און מערב קאנאדע

אז ער האט צונעגרייט א סטאק פון ערשט קלאסיקע

פסח'דיקע קענדיס

פון אלע סארטן

בהשגחת הרב י. י. כהנאוויטש

צו באקומען אין אלע אידישע סטארס אין וויניפעג און מערב קאנאדע

SAM SHORE CANDY CO.

243-5 Jarvis Ave., Winnipeg, Man.

היינט אויף דער ראדיא

CKY

וויניפעג.

7.05—מוזיק.
7.15—פאר מארקעט.
7.30—באקינגהאם האלבע שטונדע.
8.00—קאנצערט.
8.30—פראגראם.

CNRW 780

וויניפעג

9.00—סי. ען. אר. טראנסקאנטינענטאל נעטווארק; גאסט ארטיסט, מאדעלין מאניער, טשעלויסט.

CJRW 499.7

פלעמינג

5.40—מוזיק.
6.00—אנקל פיטער.
7.00—נעריק טעאטער.
7.30—וויניפעג פיאנא קא. קאנצערט.
8.00—סטודיא מוזיק.
8.30—אירל הילס ארקעסטער.

WTMJ 620

6.00—מילוואקי, מוזיקאל. פראגראם.

WHK 1390

7.00—קליוולאנד, פארשייד. פראגראם.

WCCO 810

8.00—מינעאפאליס, סט.־פאול. אלד גאלד ארקעסטער.

WMAQ 670

8.30—שיקאגא. קאנצערט.

WGN 720

8.30—שיקאגא. סופער ארקעסטער.

WMAQ 670

9.00—שיקאגא. דריי דאקטוירים; מוזיקאלישע פראגראם.

WTAM 1070

9.30—קליוולאנד. אר. קיי. א. שטונדע.

WLW 700

10.00—סינסינאטי. מוזיקאל. פראגראם.

KMOX 1090

10.30—סט. לואיס. פראגראם.

WLW 700

11.00—סינסינאטי. פארשייד. פראגראם.

WGN 720

11.00—שיקאגא. דרים שיפ ארקעסטער.

NEW PALACE THEATRE

היינט און מארגן

איגאסענטס אף פאריז

רייידנדיק, זינגענדיק, טאנצנדיק בילד אויך קאמעדיע, מאוויטאן נייעס

פרויען!

אויס "ראנס" אין סילקענע זאקן

מאכט זיי געדויערן איבער צוויי מאל אזויפיל און שטעגדיק אויסזען ווי ניי. לאזט אונז אייך ווייזן ווי אזוי. קומט, שרייבט אדער טעלעפאנירט

614 SOMERSET BLOCK
PHONE 28 889

דאנקזאגונג

איך דריק אויס מיין דאנק צו דער ליידיס אקזיליערי פון דער רומעניער היברו סיק בענעפיט סאסייטי, און צו אלע מיינע פריינט וועלכע האבן אויסגעדריקט זייער טרויער מיט סימפאטיע טעלעגראמען צו מיר אויף דעם פארלוסט פון מיין ליבן פאטער. הלואי זאל קאן מיר שוין אלע זיין אפגענומען פון צער.

מרס. ענגי זעליג און פאמיליע

אן אן עקזאמען

געזונטע מעמער. אין עלטער פון 15 ביז 45. קאנען באקומען א פאליסי פאר $3,000.

$3,000 רייטס פאר

Age	Rate	Age	Rate
20	$52.05	35	$76.75
25	58.14	40	91.35
30	66.00	45	110.85

EXCEL

פאליסי פאראנטס:

$3,000 אין פאל פון נאטירלאכן טויט
$6,000 אויב צופעליק טויט
$30.00 א מאנאט אויב פולשטענדיק פארקריפלט ווי אויך $3,000 נאכן טויט

EXCELSIOR LIFE INSURANCE COMPANY

Head Office - - Toronto

שרייבט פאר ווייטערדיקע אינפארמאציע אנגעבנדיק אייער אדער עלטער

P. S. Rogers Special Representative
C. D. Burnham Provincial Mgr.
610 McArthur Bldg.
Winnipeg, Manitoba

טענדערס פאר קוילן

פארזיגלטע טענדערס אדרעסירט צו דעם איינקויף אגענט, דעפארטמענט אף פאבליק ווארקס, אטאווא, וועלן אנגענומען ווערן אין זיין אפיס ביז 12 אזייגער בייטאג, מיטוואך, אפריל 23, 1930, אויף צוצושטעלן קוילן פאר די דאמיניאן בילדינגס און עקספערימענטאלע פארמס און סטאנציעס, איבער די פראווינצן פון מאניטאבא, סאסקאטשעוואן, אלבערטא און בריטיש קאלומביא.

פארמעס פון טענדער מיט ספעסיפיקאציעס און קאנדישאנס דערביי קאן מען באקומען פון דזש. וו. דאוסאן, הויפט איינקויף אגענט, דעפארטמענט אף פאבליק ווארקס, אטאווא; ה. ע. מעטיוס, דיסטריקט רעזידענט ארכיטעקט, וויניפעג, מאנ.; דזשיי. דזשיי. סטעפענסאן, דיסטריקט רעזידענט ארכיטעקט, רעדזשיינע, סאסק.; טשאס. סטענס, דיסטריקט רעזידענט ארכיטעקט, קאלגארי, אלטא. און דזשיי. דזשיי. בראון, דיסטריקט רעזידענט ארכיטעקט, וויקטאריא, בי. סי.

טענדערס וועלן ניט גענומען ווערן אין אנבאטראכט סיידן געמאכט אויף די אויבן דערמאנטע פארמעס.

דאס רעכט צו פארלאנגען פון דעם דערפאלגרייכן טענדערער א דעפאזיט, ניט איבערשטייגנדיק צען פראצענט פון דער סומע פון דעם טענדער, צו פארזיכערן אז דער קאנטראקט זאל פינקטלאך אויסגעפילט ווערן, איז רעזערווירט.

ביי ארדער,

N. DESJARDINS,
Secretary.

Department of Public Works,
Ottawa, March 26, 1930.

קלאסיפייד סעקשען
Classified Section

ספעציעלע פרייזן פאר אדווערטייזינג אין דער קלאסיפיצירטער אפטיילונג:

איין מאל, 5 ס. פער "אגייט ליין"	פאר 3 מאנאטן, $2.15 "
פאר א וואך, 20 ס. "	פאר 6 מאנאטן, $4.00 "
פאר א מאנאט, 75 ס. "	פאר 1 יאר, $7.50 "

:: צו פארקויפן ::
FOR SALE

בארבער שאפ, 4 טשערס מיט אלע נויטיקע איינריכטונגען, בעסטער לאקיישאן אין שטאט, מעסיקער רענט, פאר בלויז $1,250. דאס איז זייער א גוטע שאפ צו מאכן געלט.

גוטע קאנפעקשאנערי מיט מאנאטלאכן אומזאץ פון $1,500. גוטער לאקיישאן, מעסיקער רענט. א זייער גוטע ביזנעס צו מאכן א פיינעם לעבן.

גראסערי און בוטשער, גוטער געגנט. ווייט פון טשיין סטארס. וואוינונג פון 4 צימערן מיט גרויסער סטאר פאר בלויז $40 מאנאטלאכן רענט. פיקסטשורס — $1,000. מאנאטלאכער אומזאץ, $1,500.

סוויטס צו פארענטן אין נאבל, גלאב, און רענפריו אפארטמענטס.

אינשורענס פאר אלערליי צוועקן. געלט צו לייען אויף 6½ פראצענט.

Sheps Agencies Ltd.

804 מיין סטריט

טעלעפאנס 55 761 און 53 807

צו פארקויפן א בארים עדינג מאשין, מיט א סטענד, רעכנט ביז 100,000. 7 קאלום די ברייט, רעכנט גרעסטע סטייטמענטס. פארקויפן עס דערפאר ווייל מיר האבן אריינגענומען א בוקקיפינג מאשין. זייער ביליק. זיך ווענדן צו דאמיניאן עלעקטריק 69 פרינצעס סטריט, טעלעפאן 80 274.

קאטידראל עוועניו, איסט, א שיינע היים, 7 רומס, 4 בעדרומס און סליפינג באלקאני. גרויסע שיינע רומס, אוק פלארס, פייער פלייס, גאראדזש, 50 פוס לאט. פרייז $6,000.

W. J. EAGLESON
408 McIntyre Block Ph. 23 787

צו פארקויפן א גוט עטאבלירטע פעטנט מעדיצין ביזנעס, פראקטיצירט פון קאוסט צו קאוסט. קיין פראפעסיאנעלע קענטעניש ניט נויטיק. א גלענצנדע געלעגנהייט פאר א מאן אדער פרוי מיט קעש. פאר איינצעלהייטן שרייבט צו דאס אידישע ווארט באקס 8065.

אין פעלעס טעאטער

"איגאסענטס אף פאריז" איז דער נאמען פון דעם בילד וואס ווערט איינט געוויזן אין פעלעס טעאטער. דאס איז דאס גרעסטע פארוויילונגס בילד, מיט מאריס שעפאליער אין דער הויפט ראל. א דורכאויס ריידנדיק, זינגענדיק און טאנצנדיק בילד. פארפעלט ניט צו זעען דאס דאזיקע בילד. עס ווערט אויך געשפילט זייער אן אמוזירנדיקע ריידנדיקע קאמעדיע, אויך פאקס מיאוויטאן נייעס. זעט און הערט עס אין פעלעס טעאטער.

ייעריקאס אלסערס, רינענדע וואונדן, עקזעמא און אלע אנדערע הויט קראנקהייטן נעהיילט ווייל איר ארבעט. לייכטע זעלבסט היים באהאנדלונג. גענוצט מיט אויסגעפרובירטן דערפאלג פאר א סך יארן ווו אלע אנדערע רפואות האבן ניט געהאלפן. א סך באשטעטיקונגען. שרייבט צו:

NURSE DENCKER
610½ Portage Ave.
WINNIPEG

מרס. סטאק, ביעלד, מאנ., שרייבט: "אייער מעדיצין האט געטאן וואונדער פאר מיר. דער אלסער האט זיך געבעסערט נאכ'ן ערשטן מאל אנווענדן דעם אינטמענט. איך קאן אויך אזויפיל ניט אויסדריקן מיין דאנקבארקייט א.א.וו."

אויב איר ווילט אז אייער געלט זאל זיין זיכער, שיקט עס דורך די

קענעדיען נעשאנאל עקספרעס

יעדע קבלה (רעסיט) איז גאראנטירט ביי דער רעגירונג. נאכדעם ווי דאס געלט ווערט אויסגעצאלט, באקומט איר צוגעשיקט אהיים א אונטערשריפט פון דער פערזאן וואס האט דאס געלט באקומען.

Canadian National Express
355 McGill St., Montreal

אדער דורך דעם נאענטסטן אפיס צו אייך יעדער סטיישאן אייזשענט פון דער

קענעדיען נעשאנאל אייזנבאן

קאן שיקן געלט

ווען איר שיקט פעקלאך, פרעגט שטענדיק פאר קענעדיען נעשאנאל עקספרעס

INCOME TAX SERVICE
AUDITS, FINANCIAL REPORTS
INVESTIGATIONS

בוקקיפינג סערוויס

ס. א. פארטינאל

— מיט —

דזשא. לוס און קאמפאני

Chartered Accountants, Auditors

204 עוועניו בלאק, טעלעפאן 23 942

רעזידענס פאן 24 524

זעט אונזערע נייע ספרינג סחורות

א גרויסער אויסוואל פון וואס אויסצוקלייבן

Dominion Furniture Co., Limited

499 NOTRE DAME AVENUE

PHONES: 86 195 — 87 873

וואנצן און קאקראטשעס

פארניכטעט. ארבעט גאראנטירט

CHARLES RIESS & CO.

376 Colony St. Phone 33 529

:: פערזענלאכעס ::
PERSONAL

PROF. SCOTT 88 106

290 פארטעדזש עוו. איבער לייסאום טעאטער נייסטע בעסטע פאקס טראט און וואלץ סטעפס קלאסן און סטריקטלי פריוואטע לעסאנס.

פולער קורס פון לעסאנס $5.00

SIMPSON & COMPANY

בייליפס

לייסענסד און באנדעד

ד. סימפסאן, מענעדזשער

404 McINTYRE BLOCK PH. 88 008

שיקט פאר בארגען פרייז ליסט

פון גאראנטירטע איבערגעבויטע ראיאלס, אנדערוואוד, רעמינגטאנס, פארטייבל און א. וו. לייכטע טערמינען. פרייער בוך וועגן "טאטש טייפינג" מיט יעדער מאשין. אלע סארטן פארריכט.

ROYAL TYPEWRITER AGENCY,
DEPT J
288 Fort St., Winnipeg, Man.

אייער אלטע מעבל געמאכט ניי

און טאקע ביי אייך אין דער היים בעסטע ארבעט פאר ביליקסטע פרייזן.

רופט מיך אפ

23 269

גענוצטע סינגער ניי־מאשינען און אנדער סארטן מאשינען פון $15 און העכער. אלע גאראנטירט צו נייען פערפעקט. מיר שיקן איבעראל. שרייבט פאר פרייזן ליסט אדער קומט אריין אין סינגער ברענטש, 300 נאטער דיים עוועניו, וויניפעג. דזש. שייפער, מענעדזשער.

געלט!

פאר אייערע באלדיקע נויטן

$50 ביז $500

צוועלף מאנאטן צו באצאלן עס צוריק. ריזאנייבל רייטס. פינקטלאכע באדינונג. שטריינג פארטרוילאך.

אפן טעגלאך ביז 7.30 נאכמיטאג.

General Loan and Insurance Agency
718 Somerset Block, Winnipeg.
Phone 24 789

מיר פארריכטן "ראנס" אין סילקענע זאקן

ביליקסטע פרייזן אין קאנאדע

Suite 1, Westminster Block
330 DONALD STREET

פאונדיישאנס פאר מצבות געמאכט און פארריכט פאר אייער צופרידנהייט.

JOHN SCHALER
Phone 5993921

:: שטעלע פארלאנגט ::
SITUATION WANTED

א העברייאיש־אידישער לערער מיט צען יאר דערפארונג אין תלמוד תורות און פריוואט, זוכט א שטעלע. אויסגעצייכנטער פעדאגאג און דיסציפלינאר. בעסטע רעקאמענדאציעס. וויליק אויך צו פארן אין קאנטרי. זיך ווענדן צו דאס אידישע ווארט באקס 8046.

געשעפט _ געלעגנהייטן
Business Opportunities

צו פארקויפן א דזשענעראל סטאר צו 65 סענט אויפן דאלאר. גוטער פארמער דיסטריקט. איך פארקויף דערפאר ווייל איך פארלאז קאנאדע. סטאר און ליווינג רומס צו פארענטן ביליק. זיך ווענדן צו דאס אידישע ווארט באקס 8013.

גראסערי און קאנפעקשאנערי, בעסטער לאקיישאן אין שטאט. סטאק און פיקסטשורס $1,800. רענט בלויז $45.

ליידיס רעדי טו וועאר, א גוטע סטאר אין צענטער פון שטאט. א פאסיקער מאן מיט $2,000 קאן דא מאכן געלט.

דזשענעראל, אין גוטן קראפ דיסטריקט סטאק בלויז $7,500. רענט $25. סיילס, $40,000 א יאר. מוז שנעל פארקויפט ווערן.

אויב איר ווילט א־געשעפט, זעט

ח. פערלמאן, י. יאן, נ. זעלטשען

MUTUAL AGENCIES
796 Main Street Phone 51 000

:: צו פאררענטן ::
FOR RENT

צו פאררענטן א ווערהויז, 1 אדער צוויי פלעטס, אין 24 דערבי סטריט. באזונדער ארייננאנג, מיט עלעקטרישן עלעוויטאר און א פרייוועט טרעק. יעדער פלעט האלט 3,400 סקווער פוס. זיך ווענדן צו זלאבינסקי ברידער, 24 דערבי סטריט, טעלעפאן 57 371.

צו פאררענטן א גוטע סטאר מיט שיינע 5 רומס, אדער סטאר אליין, אין 589 טעלבאט עווע., עלמוואוד. רענט ביליק. פרעגן 278 בעראום עווע., טעל. 54 900.

צו פאררענטן איין רום מיט אדער אן בארד. פרעגן 189 בעראום עוועניו איסט פון מיין סטריט, טעלעפאן 59 447.

מיר מופן אלצדינג, פון א טראנק ביז א הויז מיט פארניטשור. בעסטע אויפפאסונג און בעסטע באדינונג אויף אלע דזשאבס צו זייער מעסיקע פרייזן. טעלעפאנירט 53 000 פאר סערוויס — הערי קריוואשיי.

* לייענט "דאס אידישע ווארט", אייער *
* אייגענע צייטונג, געדרוקט אין אונ־ *
* זער אייגענער שפראך, פאר אונזערע *
* אייגענע אינטערעסן פארשפרייט אין *
* אלע אידישע היימען פון וויניפעג און *
* מערב קאנאדע.